

Badanie losów zawodowych
absolwentów

Uniwersytetu Rzeszowskiego
z rocznika 2011/2012

Pomiar po ponad roku od zakończenia studiów

Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego

Budynek A2, pok. 101

ul. Rejtana 16 A

35 – 959 Rzeszów

Zbieranie i wprowadzanie danych:

mgr Karolina Klęba
mgr Paweł Krajewski
mgr Ewelina Pelc

Analiza danych wraz z opracowaniem raportu:

mgr Iwona Żuk

Dziękujemy wszystkim studentom i absolwentom za wyrażenie zgody na udział w badaniach. Dzięki Waszej pomocy możemy rozwijać Nasz Uniwersytet.

*Dziękujemy także wszystkim osobom, które wspierają Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego w prowadzeniu badań i w codziennej działalności.
Wasze wsparcie jest dla nas bardzo cenne.*

UWAGA!

KOPIOWANIE BEZ PODANIA ŹRÓDŁA ZABRONIONE

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	3
1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE.....	4
2. WSTĘP	5
3. METODOLOGIA BADANIA.....	6
3.1 Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego	6
3.2 Cel badania	7
3.3 Problematyka badania realizowanego po roku od zakończenia studiów	7
3.4 Organizacja procesu badawczego	9
3.5 Próba badawcza	11
4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCZNIKA 2011/2012 W PODZIALE NA STUDIA PIERWSZEGO I DRUGIEGO STOPNIA	13
5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO	20
5.1 Status społeczno-zawodowy absolwentów	20
5.2 Kontynuowanie nauki na studiach wyższych.....	24
5.3 Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów	28
5.4 Zadowolenie z ukończonych studiów	32
5.5 Kierunki migracji zawodowej absolwentów	34
5.6 Podnoszenie kwalifikacji	37
5.7 Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie	38
5.8 Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą	51
5.9 Informacje o absolwentach pozostających bez pracy	58
6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA ABSOLWENTÓW STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA Z ROCZNIKA 2011/2012.....	64
7. ANEKS	69
Spis tabel.....	69
Spis wykresów.....	72

1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE

CAWI (ang. *Computer Assisted Web Interviewing*) – wywiad wspomagany komputerowo przy pomocy strony www. Jest to technika badawcza w badaniach ilościowych, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

Fala badania – jednorazowa wysyłka kwestionariusza ankiety za pośrednictwem Internetu.

Internetowy System Badania Losów Zawodowych – oprogramowanie wspomagające przeprowadzanie badań ankietowych. W zależności od wymagań może być wykorzystany do realizowania badań prowadzonych różnymi metodami.

SMSAPI – platforma przeznaczona do masowej wysyłki wiadomości SMS, MMS oraz komunikatów głosowych VMS.

Ustawa o szkolnictwie wyższym – Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) z nowelizacją z dnia 1 października 2014 r.

2. WSTĘP

Przedmiotem badania **„Losy zawodowe absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 – pomiar po roku od ukończenia studiów”** jest przebieg karier zawodowych absolwentów studiów I i II stopnia realizowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim. Celem badania jest uzyskanie informacji pozwalających dostosować kierunki studiów i programy kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy. Badanie składa się z czterech etapów i ma charakter panelowy, co oznacza, iż absolwent bierze w nim udział kilkakrotnie. Pierwszy etap badania realizowany jest bezpośrednio po ukończeniu kształcenia na studiach pierwszego lub drugiego stopnia. Studenci proszeni są o wyrażenie zgody na uczestnictwo w badaniu, a następnie wypełniają wstępną ankietę dotyczącą m.in.: aktywności społeczno-zawodowej w trakcie studiów, stopnia zadowolenia z ukończonych studiów oraz planów edukacyjno-zawodowych na przyszłość.

Kolejne etapy badania absolwentów realizowane są po roku, po trzech i po pięciu latach. Badania te koncentrują się na ustaleniu wpływu studiów ukończonych na Uniwersytecie Rzeszowskim na obecną sytuację zawodową absolwentów.

W niniejszym raporcie przedstawione zostały wyniki II etapu badania losów **absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012**, tj. badania przeprowadzonego **po ponad roku od ukończenia studiów**. W celu zyskania możliwie pełnych informacji na temat wpływu studiów na sytuację zawodową absolwentów wszystkie wyniki przedstawione w niniejszym raporcie prezentowane są w podziale na absolwentów studiów I stopnia oraz absolwentów studiów II stopnia.

Zapraszamy do lektury raportu!

Zespół Biura Karier

Uniwersytetu Rzeszowskiego

3. METODOLOGIA BADANIA

3.1 Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego

Absolwent

Główny Urząd Statystyczny w raporcie „*Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010 r.*”¹ definiuje absolwenta szkół wyższych jako osobę, która uzyskała dyplom stwierdzający ukończenie studiów wyższych i - po obronie pracy dyplomowej – uzyskała tytuł zawodowy magistra (po studiach magisterskich jednolitych lub drugiego stopnia/uzupełniających), inżyniera lub licencjata (po studiach pierwszego stopnia/zawodowych).

W niniejszym raporcie termin absolwent studiów I stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł inżyniera lub licencjata do 31.11.2011 roku, natomiast absolwent studiów II stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł magistra do 31.11.2011 roku.

Losy zawodowe absolwentów

Losy zawodowe absolwentów w niniejszym opracowaniu zasadniczo utożsamiane są z karierą zawodową, która definiowana jest jako wielowymiarowy, indywidualny scenariusz przebiegu życia zawodowego, obejmujący różne aspekty aktywności: zawodowy, psychologiczny, społeczny i życiowy (tzw. związany z rozpatrywaniem życia zawodowego w perspektywie życia jednostki)². W badaniu uwzględniono aspekt zawodowy oraz aspekt społeczny.

Kompetencje zawodowe/umiejętności

Termin kompetencje oznacza dyspozycje w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw, które pozwalają realizować zadania zawodowe na odpowiednim poziomie. Można je rozwijać i kształcić³. W raporcie wydzielono kompetencje bazowe (poznawcze, społeczne i osobiste) oraz wykonawcze (biznesowe, firmowe, menadżerskie)⁴.

¹ *Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010*, Warszawa 2011, s.11

² M. Suchar, *Modele karier. Przewidywanie kolejnego kroku*, Warszawa 2010, s. 11

³ G. Filipowicz, *Zarządzanie kompetencjami zawodowymi*, Warszawa 2004, s. 17-18

⁴ Tamże, s. 37-38

Aktywność zawodowa i ekonomiczna

W odniesieniu do zbiorowości osób badanych, w której występują zarówno osoby pracujące, uczące się, jak i bezrobotne – w celu opisanego statusu na rynku pracy przyjęto podział wykorzystywany w Badaniach Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) ze względu na aktywność ekonomiczną. Zgodnie z definicją stosowaną w BAEL osoby aktywne ekonomiczne to osoby w wieku 15 lat i więcej, które pracują, są bezrobotne, a także bierne zawodowo (np. uczą się)⁵.

3.2 Cel badania

Głównym celem zrealizowanego badania jest diagnoza sytuacji absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 na rynku pracy oraz dokonanie przez nich oceny kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim z perspektywy roku od zakończenia studiów.

W ramach celu głównego sformułowano następujące cele szczegółowe:

- Określenie liczby absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy są aktywni ekonomicznie;
- Dostarczenie informacji władzom Uniwersytetu Rzeszowskiego na temat obszarów kształcenia/działalności Uniwersytetu Rzeszowskiego, które należy zweryfikować.

3.3 Problematyka badania realizowanego po roku od zakończenia studiów

Kwestionariusz ankiety przygotowany na potrzeby realizowanego badania składał się z 61 pytań, z których 32 przeznaczonych było dla wszystkich absolwentów, natomiast pozostałe dedykowane były poszczególnym kategoriom respondentów, zależnie od ich sytuacji zawodowej, tj. osobom pracującym, osobom prowadzącym własną działalność gospodarczą, osobom pozostającym w momencie badania bez pracy oraz osobom kontynuującym naukę.

Problematyka dotycząca wszystkich absolwentów:

- Jak absolwenci UR oceniają ukończony kierunek pod względem możliwości znalezienia zatrudnienia i rozwoju swoich umiejętności/kompetencji? Czy ukończony kierunek studiów jest godny polecenia znajomym? Czy wybraliby jeszcze raz ten sam kierunek? Jak oceniają szanse na zatrudnienie po ukończeniu danego kierunku z perspektywy czasu?;

⁵ http://www.stat.gov.pl/gus/definicje_PLK_HTML.htm?id=POJ-6827.html (stan na dzień 19.11.2012)

- Jakiego były motywy wyboru kierunku?
- Czego zdaniem absolwentów UR zabrakło podczas kształcenia na UR, a co byłoby istotne z punktu widzenia poszukiwania pracy?
- Jaki procent absolwentów UR: pracuje, nie pracuje, kontynuuje naukę, prowadzi własną działalność gospodarczą i z jakich kierunków rekrutują się osoby należące do tych kategorii?
- W jakich województwach absolwenci UR poszukują pracy?
- Czy absolwenci UR po ukończeniu studiów podnoszą swoje kwalifikacje?

Problematyka dotycząca osób podejmujących pracę najemną i prowadzących własną działalność gospodarczą:

- W ilu miejscach pracowali absolwenci UR od momentu zakończenia studiów do udziału w badaniu?
- Jak długo absolwenci poszukiwali pierwszej pracy? Czy wykonywana praca jest związana z kierunkiem studiów? Jaka jest forma zatrudnienia, stanowisko, branża, wysokość zarobków netto?
- W jakim województwie, kraju absolwenci podejmują zatrudnienie?
- W jakim momencie absolwenci rozpoczęli działalność gospodarczą? Jakiego były powody założenia firmy? Czy działalność firmy jest związana z kierunkiem studiów badanych absolwentów? W jakim województwie funkcjonują firmy? W jakiej branży działają nowo otwarte firmy?
- Czy przy zakładaniu działalności gospodarczej absolwenci UR korzystali ze wsparcia finansowego? Jakiego były źródła wsparcia finansowego?

Problematyka dotycząca osób bezrobotnych:

- Jak długo absolwenci UR pozostają bez pracy? Czy badani bezrobotni są zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy?
- Czy aktualnie bezrobotni absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmowali jakąkolwiek pracę po zakończeniu studiów?
- Czy pozostający bez pracy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukują pracy? Jeśli nie, to dlaczego?
- Jakiego działania podejmują w celu znalezienia pracy? Jak określają swoją aktywność w poszukiwaniu pracy?
- Po ukończeniu jakiego kierunku absolwenci UR najczęściej pozostają bez zatrudnienia?
- Czy absolwenci UR poszukiwali pracy w innych województwach i za granicą?

Problematyka dotycząca osób podejmujących naukę:

- Jakimi były motywacje kontynuowania kształcenia przez absolwentów UR?
- Jaki rodzaj studiów wybierali absolwenci UR (licencjackie, magisterskie, doktoranckie, podyplomowe)?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego kontynuują kształcenie na tym samym kierunku, czy wybierają nowy kierunek studiów?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmują naukę na UR czy na innej uczelni?

3.4 Organizacja procesu badawczego

Niniejsze badanie zostało przeprowadzone w okresie od października 2014 roku do końca lutego 2015 roku wśród absolwentów 12 wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zakończyli naukę na studiach I lub II stopnia w roku akademickim 2011/2012.

W ramach II etapu badania losów zawodowych absolwentów, realizowanego po upływie co najmniej roku od ukończenia studiów wykorzystano Internetowy System Badania Losów Zawodowych z modułem badań internetowych CAWI (Computer Assisted Web Interviewing) oraz platformę SMSAPI do wysyłki zaproszeń drogą SMS-ową. Za pomocą systemu wysłano do absolwentów, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu, zaproszenia do wypełnienia ankiety drogą internetową (I fala badania). W odniesieniu do absolwentów, którzy nie odpowiedzieli na ankietę, rozestano czterokrotne przypomnienia o wypełnieniu ankiety (II fala badania). Do osób, które pomimo wyrażenia zgody na udział w badaniu nie odpowiedziały na zaproszenie i przypomnienia wysyłane drogą elektroniczną (I i II fala), przesłano zaproszenie do wypełnienia ankiety drogą SMS-ową poprzez platformę SMSAPI (III fala badania).

Odpowiedzi udzielone na pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety zostały poddane analizie, której efektem finalnym jest niniejszy raport.

Wykres 1. **Etap procesu badawczego**

ETAP 1 Pomiar początkowy

- Uzyskanie zgody od osób kończących studia na przetwarzanie danych osobowych w celu umożliwienia przeprowadzenia badań losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Rozdanie studentom/absolwentom Uniwersytetu Rzeszowskiego (wyrażających chęć udziału w badaniu) ankiety w celu zebrania podstawowych informacji na temat ich aktywności zawodowej i społecznej, podejmowanej podczas studiów oraz dalszych planów edukacyjnych.
- Utworzenie bazy danych absolwentów biorących udział w badaniu.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu wstępnego.

ETAP 2 Badanie CAWI i CATI po roku

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 12 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały kwestionariusza przesłanego przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Rozesłanie zaproszeń do wypełnienia ankiety w formie SMS do osób, które nie odpowiedziały na ankietę internetową pomimo otrzymanej wiadomości z przypomnieniem.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 3 Badanie CAWI i CATI po 3 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 36 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Rozesłanie zaproszeń do wypełnienia ankiety w formie SMS do osób, które nie odpowiedziały na ankietę internetową pomimo otrzymanej wiadomości z przypomnieniem.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 4 Badanie CAWI i CATI po 5 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 60 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Rozesłanie zaproszeń do wypełnienia ankiety w formie SMS do osób, które nie odpowiedziały na ankietę internetową pomimo otrzymanej wiadomości z przypomnieniem.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

3.5 Próba badawcza

Nowelizacja ustawy o szkolnictwie wyższym wdrożyła centralny monitoring karier zawodowych absolwentów, który będzie prowadzony corocznie przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie danych o absolwentach pochodzących z Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-on oraz danych gromadzonych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych na kontach ubezpieczonych i płatników składek. W celu dostosowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy uczelnia może prowadzić własny monitoring karier zawodowych swoich absolwentów. Zdecydowano się zatem na kontynuację badań wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego po roku, po trzech i po pięciu latach od zakończenia studiów, ze względu na potrzebę weryfikacji efektywności kształcenia w obliczu dynamicznych zmian zachodzących zarówno w szkolnictwie wyższym jak i na rynku pracy.

W roku akademickim 2011/2012 Uniwersytet Rzeszowski opuściło łącznie 6716 absolwentów, z czego 4449 (tj. 66%) to absolwenci studiów stacjonarnych a 2267 (tj. 34%) to absolwenci studiów niestacjonarnych. Zgodę na udział w badaniu losów zawodowych wyraziło 5793 osób, a więc aż 86% ogółu absolwentów. Niestety w trakcie badania realizowanego po ponad roku od zakończenia studiów ankietę wypełniło jedynie 835 absolwentów, tj. 14,5% spośród wyrażających zgodę na udział w badaniu i 12% spośród ogółu absolwentów tego rocznika. Poziom ankietyzacji osiągnięty wśród absolwentów tego rocznika jest więc bardzo niski, niemal trzykrotnie niższy od uzyskanego w roku ubiegłym podczas analogicznego badania wśród absolwentów z rocznika 2010/2011.

Najwyższe zaangażowanie w badanie prowadzone przez Biuro Karier po roku od zakończenia studiów wykazali absolwenci Zamiejscowego Instytutu Biotechnologii (20%) a najniższe Wydziału Wychowania Fizycznego i Międzywydziałowego Instytutu Filozofii (8%).

Nieobligatoryjny charakter uczestnictwa w badaniu przełożył się w bieżącym roku na bardzo niski poziom zaangażowania absolwentów w badanie losów zawodowych, co ma istotne konsekwencje dla reprezentatywności uzyskanych wyników. W przypadku niektórych kierunków studiów liczba uczestników badania jest tak mała, iż nie uprawnia do uogólniania wyników na całą zbiorowość absolwentów tego kierunku. W związku z powyższym należy ostrożnie formułować wnioski i rekomendacje dla poszczególnych kierunków, pamiętając o ograniczeniach reprezentatywności wyników uzyskanych dla poszczególnych wydziałów i kierunków studiów.

Tabela 1. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2011/2012 oraz uczestnicy II etapu badania losów zawodowych - w podziale na wydziały i typ studiów.

	Liczba absolwentów UR w roku akademickim 2011/2012 (stan na dzień 30.11.2011 r. wg sprawozdania GUS)			Studenci/absolwenci rocznika 2011/2012 uczestniczący w badaniu losów zawodowych po roku od zakończenia studiów			Procentowy udział badanych w ogólnej liczbie absolwentów UR 2011/2012
	Studia stacjonarne	Studia niestacjo.	Ogółem	Studia stacjonarne	Studia niestacjo.	Ogółem	
Wydział Biologiczno-Rolniczy	457	140	597	64	12	76	13%
Wydział Ekonomii	481	264	745	75	16	91	12%
Wydział Filologiczny	432	172	604	57	17	74	12%
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy	285	85	370	48	13	61	16%
Wydział Medyczny	616	480	1096	77	41	118	11%
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny	549	425	974	95	50	145	15%
Wydział Prawa i Administracji	486	228	714	80	23	103	14%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	443	101	544	57	11	68	13%
Wydział Sztuki	84	36	120	10	3	13	11%
Wydział Wychowania Fizycznego	529	336	865	50	23	73	8%
Zamiejscowy Wydział Biotechnologii	49	-	49	10	0	10	20%
Międzywydziałowy Instytut Filozofii	38	-	38	3	0	3	8%
Ogółem	4449	2267	6716	626	209	835	12%

4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCZNIKA 2011/2012 W PODZIALE NA STUDIA PIERWSZEGO I DRUGIEGO STOPNIA

Tabela 2. Poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z rocznika 2011/2012 - w podziale na wydziały.

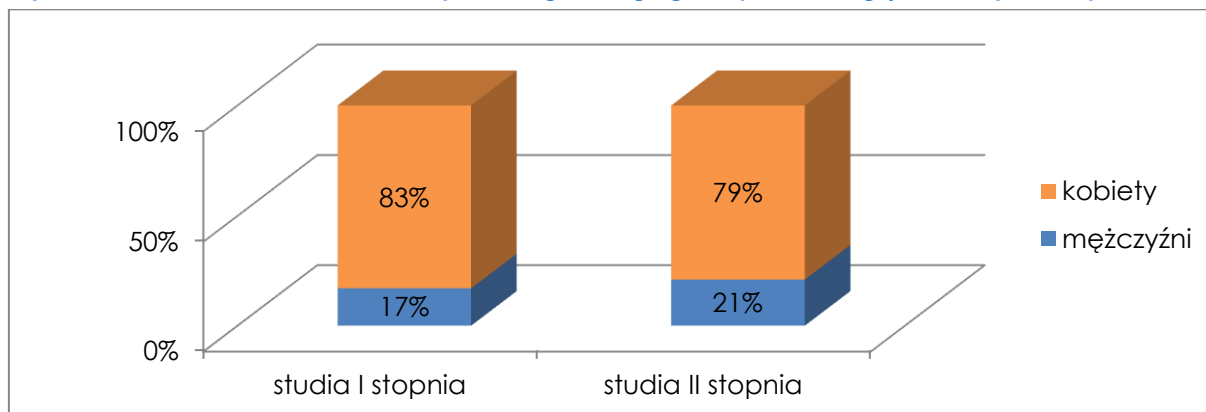
	Absolwenci studiów I stopnia z rocznika 2011/2012			Absolwenci studiów II stopnia z rocznika 2011/2012		
	Ogólna liczba absolwentów	Liczba uczestników badania	Poziom ankietyzacji	Ogólna liczba absolwentów	Liczba uczestników badania	Poziom ankietyzacji
Wydział Biologiczno-Rolniczy	360	29	8%	237	47	20%
Wydział Ekonomii	386	39	10%	359	52	14%
Wydział Filologiczny	246	25	10%	358	49	14%
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy	222	33	15%	148	28	19%
Wydział Medyczny	576	58	10%	520	60	12%
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny	506	56	11%	468	89	19%
Wydział Prawa i Administracji	411	47	11%	303	56	18%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	287	32	11%	257	36	14%
Wydział Sztuki	77	7	9%	43	6	14%
Wydział Wychowania Fizycznego	364	30	8%	501	43	9%
Zamiejskowy Wydział Biotechnologii	-	-	-	49	10	20%
Międzywydziałowy Instytut Filozofii	19	0	0%	19	3	16%
Ogółem	3454	356	10%	3262	479	15%

Studia pierwszego stopnia w roku akademickim 2011/2012 ukończyło 3454 osoby, z których tylko 356 odpowiedziało na zaproszenie do udziału w badaniu po ponad roku od zakończenia studiów, co oznacza, iż poziom ankietyzacji na studiach I stopnia wynosi zaledwie 10%. W przypadku absolwentów studiów II stopnia, ankietę wypełniło 479, spośród 3262 absolwentów rocznika 2011/2012, tj. 15% ogółu absolwentów studiów II stopnia.

Najwyższy poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów I stopnia osiągnięto w przypadku absolwentów Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego (15%), natomiast wśród absolwentów studiów II stopnia – na Wydziale Biologiczno-Rolniczym (20%), w Zamiejscowym Instytucie Biotechnologii (20%), a następnie: na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym oraz Pedagogiczno-Artystycznym (po 19%). Najmniejsze zaangażowanie w badanie losów zawodowych wykazali absolwenci studiów I stopnia z Międzywydziałowego Instytutu Filozofii (brak wypełnień ankiety) oraz absolwenci studiów II stopnia z Wydziału Wychowania Fizycznego (9% ankietowanych).

Wśród absolwentów z rocznika 2011/2012, którzy wypełnili ankietę po roku od zakończenia studiów, ponad 3/4 stanowią kobiety: 83% na studiach I stopnia i 79% na studiach II stopnia.

Wykres 2. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na kryterium płci.

Wśród absolwentów dominują osoby w wieku 25-27 lat (61,6%), przy czym wiek związany jest bezpośrednio z poziomem realizowanych studiów. Wśród studentów studiów pierwszego stopnia reprezentacja osób w wieku 22-24 lata oraz 25-27 lat jest porównywalna, natomiast na studiach drugiego stopnia dominują zdecydowanie osoby w wieku 25-27 lat (70,8%), a ponad 25% to osoby powyżej 27 roku życia.

Tabela 3. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na kryterium wieku.

Wiek (w latach)	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
od 22 do 24 lat	44,4%	3,3%	20,8%
od 25 do 27 lat	49,2%	70,8%	61,6%
od 28 do 31 lat	5,1%	18,6%	12,8%
32 lata i więcej	1,4%	7,3%	4,8%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%

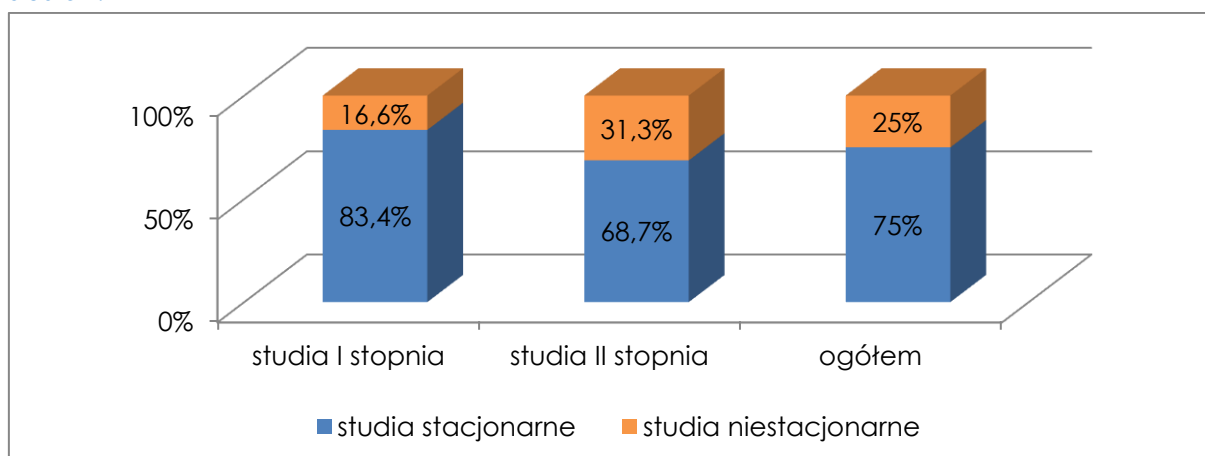
Najliczniej reprezentowani w grupie badawczej (wśród absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia) są studenci Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego oraz Wydziału Medycznego, co jest konsekwencją dużej ogólnej liczby studentów tych jednostek.

Tabela 4. Wydział, na którym studiowali objęci badaniem absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Wydział	studia I stopnia	studia II stopnia	ogółem
Wydział Biologiczno-Rolniczy	8,1%	9,8%	9,1%
Wydział Ekonomii	11,0%	10,9%	10,9%
Wydział Filologiczny	7,0%	10,2%	8,9%
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy	9,3%	5,8%	7,3%
Wydział Medyczny	16,3%	12,5%	14,1%
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny	15,7%	18,6%	17,4%
Wydział Prawa i Administracji	13,2%	11,7%	12,3%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	9,0%	7,5%	8,1%
Wydział Sztuki	2,0%	1,3%	1,6%
Wydział Wychowania Fizycznego	8,4%	9,0%	8,7%
Zamiejscowy Wydział Biotechnologii	-	2,1%	1,2%
Międzywydziałowy Instytut Filozofii	0%	0,6%	0,4%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%

Wśród uczestniczących w badaniu absolwentów z rocznika 2011/2012 dokładnie 75% stanowią absolwenci studiów stacjonarnych, przy czym widoczna jest w tym zakresie różnica pomiędzy absolwentami studiów pierwszego i drugiego stopnia. Co szósty absolwent studiów pierwszego stopnia ukończył studia niestacjonarne, natomiast wśród absolwentów studiów drugiego stopnia studia niestacjonarne wybrał niemal co trzeci absolwent.

Wykres 3 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na kryterium formy studiów.

Najliczniejszą grupę wśród uczestników badania stanowili absolwenci kierunku pedagogika, a następnie: ekonomia, fizjoterapia, prawo oraz turystyka i rekreacja. Należy zwrócić uwagę, iż w przypadku niektórych kierunków (szczególnie: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej oraz fizyka) reprezentacja absolwentów jest znikoma i nie daje podstaw do jakichkolwiek uogólnień dotyczących tych kierunków.

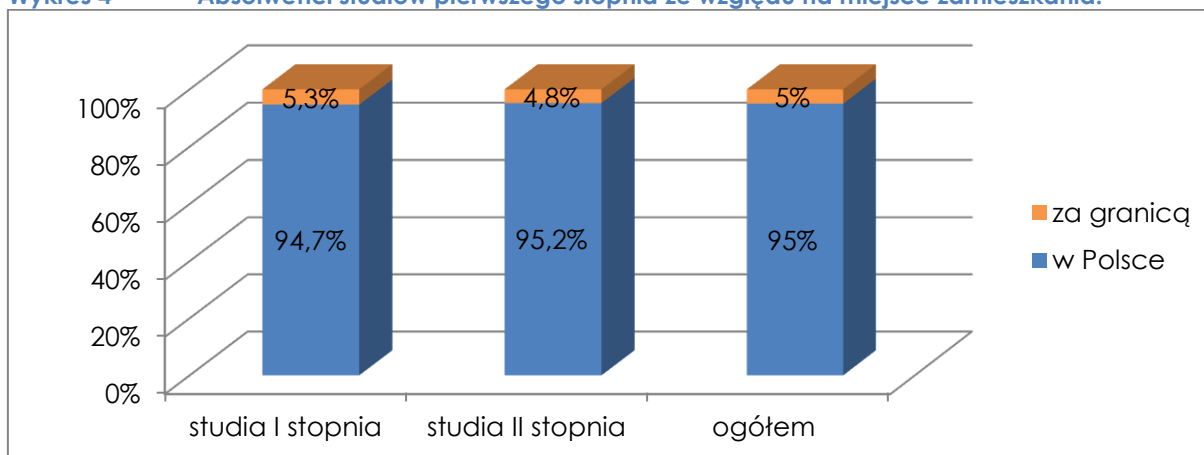
Tabela 5. Kierunek studiów ukończony przez objętych badaniem absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (kolejność kierunków alfabetyczna).

Kierunek studiów	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Administracja	30	0	30
Archeologia	2	5	7
Architektura krajobrazu	4	0	4
Biologia	4	8	12
Biotechnologia	0	10	10
Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych	2	3	5
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	0	1	1
Edukacja techniczno-informatyczna	3	8	11
Ekonomia	39	51	90
Europeistyka	17	2	19
Filologia angielska	8	10	18
Filologia germańska	3	10	13
Filologia polska	10	25	35
Filologia rosyjska	3	4	7
Filozofia	0	3	3
Fizjoterapia	27	31	58
Fizyka	0	1	1
Fizyka techniczna	2	3	5
Grafika	5	4	9
Historia	4	3	7
Informatyka	8	0	8
Kulturoznawstwo	9	0	9
Matematyka	20	16	36
Nauki o rodzinie	10	1	11
Ochrona środowiska	13	20	33
Pedagogika	44	86	130
Pielęgniarstwo	6	24	30
Politologia	3	6	9

Położnictwo	7	5	12
Prawo	0	54	54
Ratownictwo medyczne	5	0	5
Rolnictwo	4	16	20
Socjologia	16	22	38
Technologia żywności i żywienie człowieka	4	3	7
Turystyka i rekreacja	27	25	52
Wychowanie fizyczne	3	19	22
Zdrowie publiczne	14	0	14
Ogółem	356	479	835

Spośród 835 absolwentów studiów z rocznika 2011/2012 objętych niniejszym badaniem, 42 osoby (czyli 5%) mieszkały w momencie realizacji badania poza granicami Polski, w tym 19 absolwentów studiów I stopnia (5,3%) oraz 23 absolwentów studiów II stopnia (4,8%).

Wykres 4 Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na miejsce zamieszkania.

Absolwenci, którzy deklarowali pobyt w Polsce zostali poproszeni o wskazanie województwa, na obszarze którego zamieszkiwali w momencie wypełniania ankiety. Ponad 80% ankietowanych absolwentów mieszka na terenie województwa podkarpackiego, co dziesiąty przebywa w Małopolsce, 3,0% w województwie lubelskim a 2,9% w województwie mazowieckim. Pozostałe województwa reprezentowane są w niewielkim stopniu, stanowiąc mniej niż 1% przypadków. Łącznie absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z badanego rocznika zadeklarowali pobyt na obszarze 11 województw.

Tabela 6. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na zamieszkiwane województwo.

Województwo	studia I stopnia	studia II stopnia	Ogółem
Podkarpackie	81,6%	80,0%	80,7%
Małopolskie	8,6%	11,2%	10,1%
Lubelskie	4,2%	2,2%	3,0%
Mazowieckie	3,0%	2,9%	2,9%
Dolnośląskie	1,2%	0,7%	0,9%
Śląskie	0,6%	1,1%	0,9%
Świętokrzyskie	0,3%	1,3%	0,9%
Łódzkie	0,3%	0,2%	0,3%
Lubuskie	-	0,2%	0,1%
Pomorskie	0,3%	-	0,1%
Zachodniopomorskie	-	0,2%	0,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%

Absolwenci, przebywający poza granicami kraju wymienili łącznie 12 państw, na obszarze których zamieszkiwali w momencie wypełniania ankiety. Niemal wszystkie są krajami europejskimi – wyjątek stanowią Stany Zjednoczone, w których przebywa 1 absolwent studiów pierwszego stopnia. Niemal połowa przebywających za granicą absolwentów przebywa na terenie Wielkiej Brytanii (19 osób), stosunkowo dużą popularnością cieszy się także pobyt na terenie Niemiec (6 osób) oraz Francji, Irlandii i Norwegii (po 3 osoby).

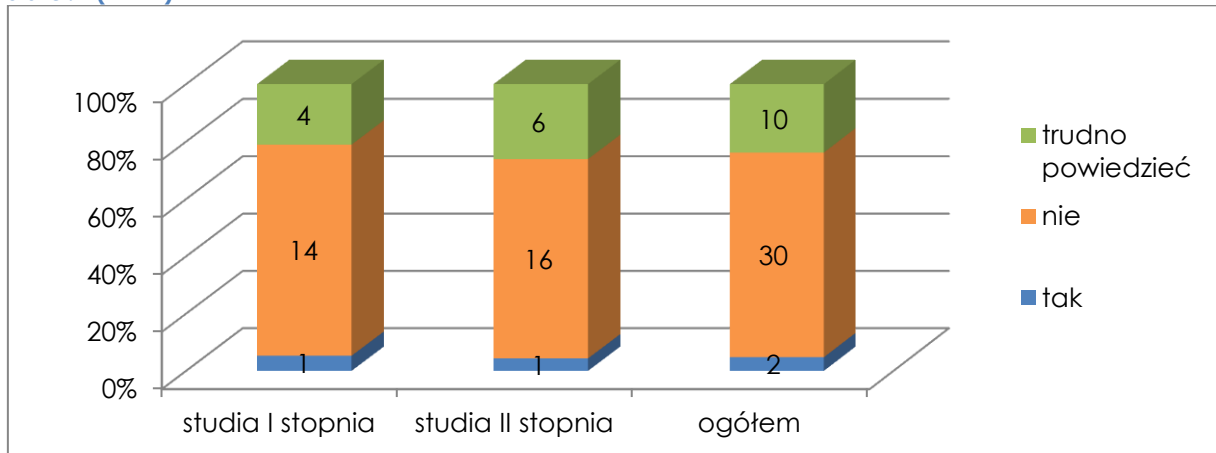
Tabela 7. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.

Kraj zamieszkiwany w momencie badania	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Wielka Brytania	7	12	19
Niemcy	2	4	6
Francja	1	2	3
Irlandia	2	1	3
Norwegia	2	1	3
Austria	1	0	1
Belgia	0	1	1
Szwajcaria	1	0	1
Ukraina	0	1	1
Stany Zjednoczone	1	0	1
Włochy	0	1	1
Słowacja	1	0	1
Brak danych	1	0	1
Ogółem	19	23	42

Osoby przebywające zagranicą zostały zapytane o plany powrotu do kraju (w ciągu pół roku od momentu badania). Wyniki pokazują, iż plany powrotu są niezwykle rzadkie

wśród emigrujących absolwentów studiów wyższych - deklaruje je dwóch spośród 42 emigrantów. Sprecyzowanych planów w tym zakresie nie posiada 10 ankieterowanych.

Wykres 5 Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia na pytanie: „Czy w perspektywie najbliższych 6 miesięcy planuje Pan(i) przyjazd do Polski na stałe?” (N=42)

5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

5.1 Status społeczno-zawodowy absolwentów

Podczas prowadzenia badania dotyczącego losów zawodowych absolwentów, za kluczową informację uznać można odpowiedź na pytanie o aktualną sytuację ankietowanych na rynku pracy. W celu możliwie dokładnego uchwycenia tej sytuacji przewidziano aż 9 możliwych odpowiedzi, odzwierciedlających potencjalną sytuację absolwentów.

Jak pokazują uzyskane wyniki najliczniejsza grupa, tj. ponad 1/3 absolwentów objętych badaniem to osoby zatrudnione u prywatnych pracodawców. Częściej niż co piąty absolwent to osoba bezrobotna, podobny odsetek stanowią osoby podejmujące zatrudnienie w instytucjach publicznych. Łącznie 4,2% absolwentów prowadzi własną działalność gospodarczą, a 9,3% kontynuuje naukę na studiach wyższych.

Tabela 8. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na status społeczno-zawodowy.

Obecny status społeczno-zawodowy		Typ studiów		Ogółem
		studia I stopnia	studia II stopnia	
Jestem zatrudniony(a) w firmie prywatnej	Liczebność	107	198	305
	%	30,1%	41,3%	36,5%
Jestem zatrudniony(a) w instytucji publicznej	Liczebność	42	132	174
	%	11,8%	27,6%	20,8%
Założyłem(am) działalność gospodarczą	Liczebność	8	12	20
	%	2,2%	2,5%	2,4%
Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność gospodarczą	Liczebność	5	9	14
	%	1,4%	1,9%	1,7%
Jestem na stażu	Liczebność	38	18	56
	%	10,7%	3,8%	6,7%
Studiuje i pracuję najemnie	Liczebność	23	18	41
	%	6,5%	3,8%	4,9%
Studiuje i prowadzę działalność gospodarczą	Liczebność	2	0	2
	%	0,6%	0,0%	0,2%
Studiuje i nie pracuję	Liczebność	28	7	35
	%	7,9%	1,5%	4,2%
Jestem osobą bezrobotną	Liczebność	103	85	188
	%	28,9%	17,7%	22,5%
Ogółem	Liczebność	356	479	835
	%	100,0%	100,0%	100,0%

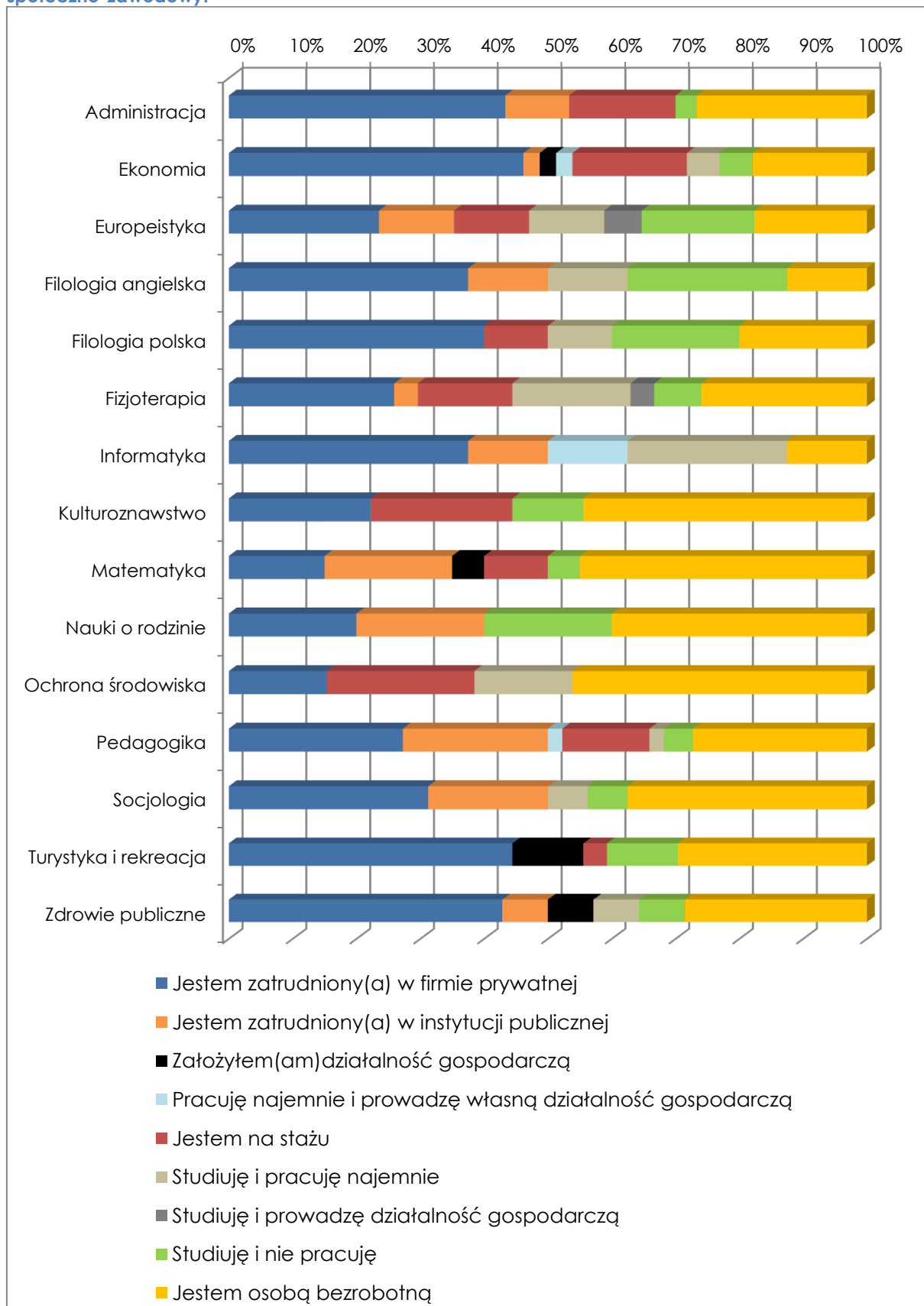
Status społeczno-zawodowy różnicuje istotnie absolwentów studiów I i II stopnia. Wśród absolwentów studiów I stopnia znacznie wyższy jest odsetek osób kontynuujących naukę, bezrobotnych oraz odbywających staż zawodowy, mniejszy jest natomiast odsetek osób pracujących najemnie (w firmach prywatnych i instytucjach publicznych).

Uwzględniając kryterium kierunku studiów można stwierdzić, iż największy odsetek osób zatrudnionych (w tym łączących studia z własną działalnością oraz studiami) wśród absolwentów studiów I stopnia odnotowano na kierunkach: informatyka (88%) oraz filologia angielska (63%). Największą częstotliwość deklarowanego bezrobocia wśród absolwentów studiów I stopnia odnotowano wśród absolwentów kulturoznawstwa, matematyki i ochrony środowiska.

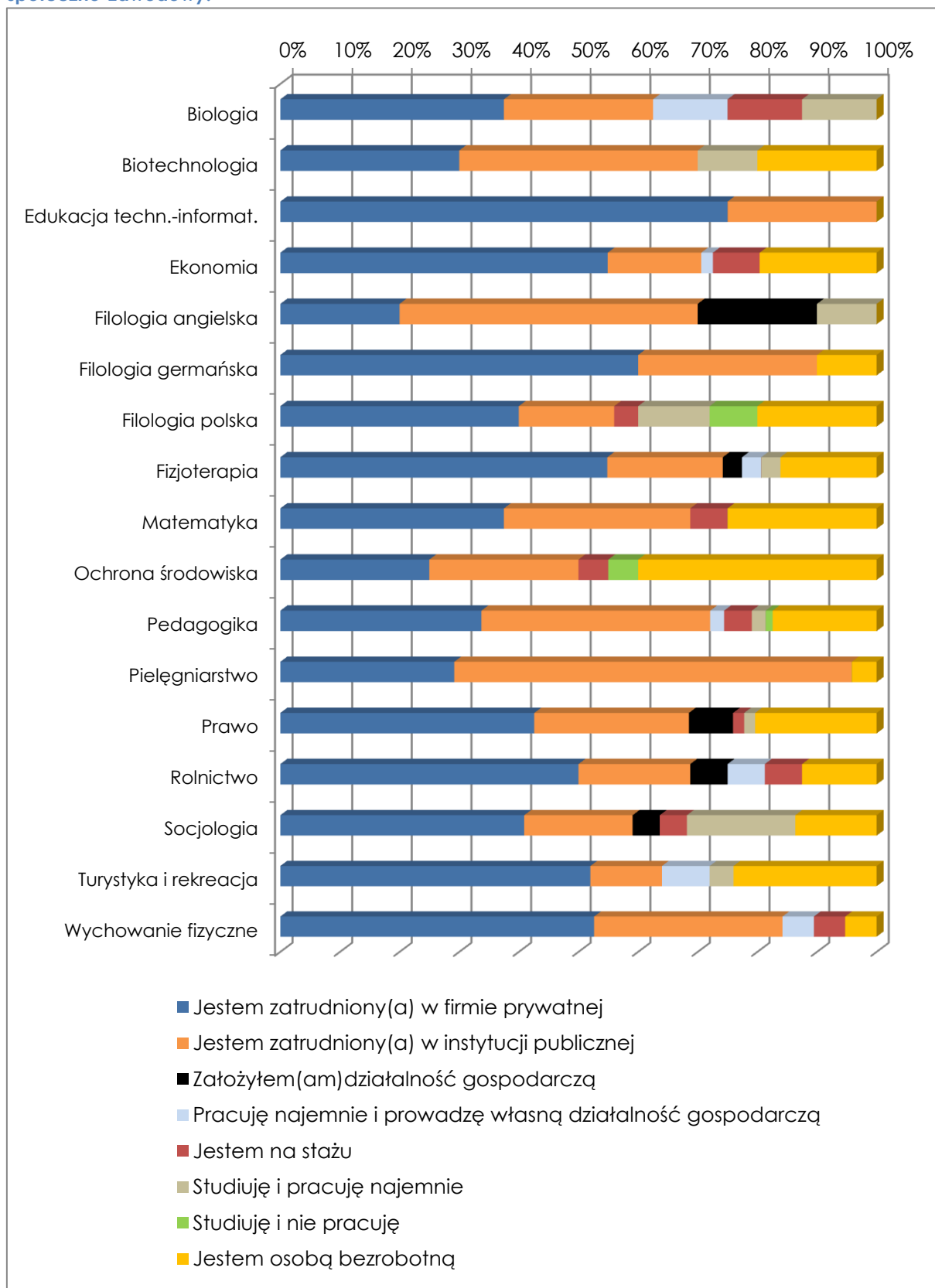
W przypadku absolwentów studiów II stopnia zdecydowanie najwyższy poziom zatrudnienia odnotowano wśród absolwentów edukacji techniczno-informatycznej, a następnie pielęgniarstwa i filologii germańskiej. Zwraca również uwagę wysoki (w porównaniu z innymi kierunkami) poziom bezrobocia wśród absolwentów studiów II stopnia na kierunku ochrona środowiska.

Zaznaczyć trzeba, iż w poniższych zestawieniach (wykres 6 i 7) uwzględniono dane wyłącznie dla kierunków, w przypadku których odnotowano co najmniej 8 wypełnionych ankiet. Ze względu na dużą liczbę danych, na wykresach 6 i 7 nie podano wartości liczbowych, co mocno ograniczałoby ich czytelność. Szczegółowe dane dotyczące liczby pracujących, prowadzących działalność gospodarczą i bezrobotnych absolwentów poszczególnych kierunków zostały zawarte w dalszych rozdziałach – poświęconych określonym kategoriom absolwentów. Wykresy nr 6 i 7 pozwalają natomiast dokonać porównania proporcji odpowiedzi dotyczących sytuacji zawodowej absolwentów poszczególnych kierunków. Pamiętać należy o zróżnicowanym poziomie reprezentatywności wyników uzyskanych na poszczególnych kierunkach.

Wykres 6 Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy.

Wykres 7. Absolwenci studiów drugiego stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy.

5.2 Kontynuowanie nauki na studiach wyższych

W wyniku prowadzonego badania stwierdzono, iż ponad połowa absolwentów studiów pierwszego stopnia kontynuuje naukę na studiach wyższych, natomiast wśród absolwentów studiów II stopnia na dalsze kształcenie zdecydowało się niespełna 8% ankietowanych.

Tabela 9 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na kontynuację nauki.

Czy kontynuuje Pan(i) naukę na studiach wyższych?		Typ studiów		Ogółem
		studia I stopnia	studia II stopnia	
Tak	Liczebność	184	37	221
	%	51,8%	7,7%	26,5%
Nie	Liczebność	171	442	613
	%	48,2%	92,3%	73,5%
Ogółem	Liczebność	355	479	834
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Osoby, które zadeklarowały kontynuację edukacji zostały poproszone o określenie czy nadal studiuje na Uniwersytecie Rzeszowskim, a jeśli tak, to czy na tym samym kierunku (co ukończony w 2012 roku) oraz na jakiego typu studiach.

Ponad 41% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zdecydowali się kontynuować naukę, kształci się na innej uczelni. Sytuacja ta dotyczy szczególnie absolwentów studiów II stopnia (56,8% zmieniło uczelnię), choć nie jest rzadka także wśród absolwentów studiów I stopnia (38% zmieniło uczelnię).

Tabela 10 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według miejsca kontynuacji nauki.

Czy kontynuuje Pan(i) naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim?		Typ studiów		Ogółem
		studia I stopnia	studia II stopnia	
Tak	Liczebność	114	16	130
	%	62,0%	43,2%	58,8%
Nie	Liczebność	70	21	91
	%	38,0%	56,8%	41,2%
Ogółem	Liczebność	184	37	221
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Dokładnie 70% osób, które jako miejsce dalszej nauki wybrały Uniwersytet Rzeszowski, zadeklarowało, że kontynuują naukę na tym samym kierunku, który ukończyły w 2012 roku. Zdecydowanie większą skłonność do zmiany kierunku mają absolwenci studiów II stopnia, wśród których 2/3 postanowiło podjąć naukę na zupełnie nowym kierunku, gdy w przypadku absolwentów studiów I stopnia zmianę taką zadeklarowała 1/4 kształcących się nadal absolwentów.

Tabela 11 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według rodzaju kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Kierunek studiów kontynuowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim		Typ studiów		Ogółem
		studia I stopnia	studia II stopnia	
Nowy kierunek	Liczebność	28	11	39
	%	24,6%	68,8%	30,0%
Kierunek ukończony w 2012 roku	Liczebność	86	5	91
	%	75,4%	31,3%	70,0%
Ogółem	Liczebność	114	16	130
	%	100,0%	100,0%	100,0%

W przypadku absolwentów decydujących się na nowy kierunek studiów z oferty Uniwersytetu Rzeszowskiego, dominują osoby realizujące studia II stopnia (17 osób), choć liczne są również osoby decydujące się na studia doktoranckie (9) oraz licencjackie (9).

Tabela 12 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.

Rodzaj studiów na nowym kierunku, podjętych na Uniwersytecie Rzeszowskim	Typ studiów		Ogółem
	studia I stopnia	studia II stopnia	
Jednolite studia magisterskie	1	0	1
Studia I stopnia licencjackie	8	1	9
Studia I stopnia inżynierskie	2	1	3
Studia II stopnia	15	2	17
Studia III stopnia (doktoranckie)	2	7	9
Ogółem	28	11	39

Zróznicowanie wybieranych kierunków jest bardzo duże. W grupie 38 absolwentów kontynuujących naukę na UR (na nowym kierunku) odnotowano aż 22 kierunki podejmowanych studiów. Kierunkiem najczęściej wybieranym przez absolwentów studiów pierwszego stopnia jest pedagogika, a w drugiej kolejności ekonomia, pielęgniarstwo i wychowanie fizyczne. Absolwenci studiów II stopnia najczęściej decydowali się na biologię oraz filologię polską, choć pamiętać należy, iż liczba obserwacji w tym zakresie jest bardzo mała.

Tabela 13 Nowy kierunek studiów podejmowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Kierunek studiów	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Pedagogika	9	0	9
Biologia	1	3	4
Filologia polska	1	2	3
Ekonomia	2	0	2
Pielęgniarstwo	2	0	2
Praca socjalna	1	1	2
Wychowanie fizyczne	2	0	2
Administracja	0	1	1
Dietetyka	1	0	1
Europeistyka	1	0	1
Filologia rosyjska	1	0	1
Fizyka	0	1	1
Informatyka	1	0	1
Inżynieria materiałowa	1	0	1
Muzeologia	0	1	1
Rolnictwo	1	0	1
Ochrona środowiska	1	0	1
Politologia	1	0	1
Socjologia	1	0	1
Technologia żywności i żywienie człowieka	0	1	1
Zdrowie publiczne	1	0	1
Ogółem	28	10	38

Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zdecydowali się na kontynuację nauki, jako powód podjęcia takiej decyzji wskazują najczęściej chęć podniesienia kwalifikacji (60,4% absolwentów) oraz chęć zwiększenia szans na znalezienie dobrej pracy (59,5%). Dla części z nich co czwartego ankietowanego dalsze studia to sposób na realizację zainteresowań, a dla co dziesiątego – sposób na uniknięcie bezrobocia. Widoczna jest istotna różnica w przyczynach kontynuacji nauki zgłaszanych przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia. Absolwenci studiów I stopnia kontynuację nauki uzasadniają znacznie częściej chęcią zwiększenia szans na znalezienie dobrej pracy, natomiast absolwenci studiów II stopnia - chęcią rozwijania zainteresowań i realizowania pasji.

Tabela 14. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na przyczyny kontynuowania studiów.

Przyczyny kontynuowania studiów	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Chcę podnieść swoje kwalifikacje	60,0%	62,2%	60,4%
Chcę zwiększyć swoje szanse na znalezienie dobrej pracy	65,4%	29,7%	59,5%
Chcę realizować swoje zainteresowania i pasje	22,2%	56,8%	27,9%
Kontynuowanie nauki jest sposobem na uniknięcie bezrobocia	11,4%	13,5%	11,7%
Taki wymóg postawił mi pracodawca	1,6%	2,7%	1,8%
Inna przyczyna	4,9%	5,4%	5,0%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Wybór kierunku studiów ukończonego w 2012 roku absolwenci uzasadniają najczęściej indywidualnymi zainteresowaniami (65,6% ankietowanych), a dopiero w drugiej kolejności - względami praktycznymi, czyli przekonaniem o tym, iż dany kierunek pozwoli na zdobycie zatrudnienia. Warto zwrócić uwagę na prawie 11% osób, które wybór kierunku uważają za całkowicie przypadkowy.

Tabela 15 Rozkład odpowiedzi absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia na pytanie: „Co skłoniło Pana(ią) do wyboru ukończonego w 2012 roku kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim?”.

Powody wyboru kierunku studiów	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Indywidualne zainteresowania	60,9%	68,5%	65,6%
Przekonanie, że kierunek umożliwi zdobycie pracy	43,7%	46,4%	45,3%
Sugestie innych osób (przyjaciele, nauczyciele, rodzina)	18,0%	17,3%	17,5%
Przypadek	14,8%	8,5%	10,9%
Brak miejsca na kierunku, który bardziej chciałem(am) studiować	10,2%	7,4%	8,5%
Względna łatwość studiowania na kierunku	10,6%	4,2%	6,6%
Inny powód	4,6%	4,8%	4,7%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

5.3 Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów

Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 zostali poproszeni o określenie stopnia, w jakim ukończone przez nich studia wpłynęły na rozwój ich kompetencji o charakterze poznawczym, osobistym, społecznym i specjalistyczno-technicznym.⁶ W tabelach prezentujących dane, każdorazowo wyróżniono odpowiedź wybieraną przez największy odsetek absolwentów.

Kompetencje poznawcze

W zakresie kompetencji poznawczych absolwenci najliczniej deklarowali wpływ studiów na świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się – w tym wymiarze, aż 65% absolwentów studiów I stopnia i 70% absolwentów studiów II stopnia dostrzegało pozytywny wpływ, z tego znaczna część w sposób zdecydowany.

Tabela 16. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w%).

Kompetencje poznawcze		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Ogółem (%)
Kreatywność	I stopień	12,1	34,9	27,8	15,4	9,8	100
	II stopień	16,3	34,1	28,4	15,4	5,8	100
Świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się	I stopień	27,2	37,5	21,3	7,3	6,7	100
	II stopień	33,4	36,6	20,0	6,5	3,5	100
Myślenie analityczne	I stopień	8,4	28,9	34,3	17,4	11,0	100
	II stopień	12,1	32,6	30,2	14,0	11,1	100
Myślenie syntetyczne	I stopień	5,1	21,3	41,6	19,1	12,9	100
	II stopień	4,8	27,3	39,9	18,2	9,8	100

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

Wpływ studiów na kreatywność dostrzegała średnio połowa absolwentów - rozkład odpowiedzi jest bardzo zbliżony dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, z nieznacznie pozytywniejszymi ocenami wśród absolwentów studiów II stopnia. Niższy odsetek absolwentów deklarujących wpływ studiów na poziom kompetencji odnotowano w odniesieniu do myślenia analitycznego: 37,3% absolwentów studiów I stopnia oraz 44,7%

⁶ Podział kompetencji zaczerpnięto z opracowania: „Kompetencje zawodowe” M. Kubat, dostęp na: www.wup.lodz.pl/files/ciz/ciz_Kompetencje_zawodowe.pdf

absolwentów studiów II stopnia dostrzega taki wpływ, jednak częściej niż co czwarty student nie odczuł by studia zwiększyły jego kompetencje w zakresie myślenia analitycznego. Aż 32% absolwentów studiów I stopnia i 28% absolwentów studiów II stopnia nie dostrzega wpływu ukończonych studiów na rozwój umiejętności myślenia syntetycznego, a około 40% miało problem ze sformułowaniem jednoznacznej oceny tego zagadnienia.

Kompetencje osobiste

W przypadku kompetencji osobistych w większości przypadków dominował pogląd, iż studia „raczej wpłynęły” na rozwój określonej kompetencji, choć liczne były też oceny niejednoznaczne – w przypadku umiejętności radzenia sobie ze stresem, asertywności i przedsiębiorczości stanowiły one około 1/3 wszystkich ocen, co oznacza, iż co trzeci absolwent nie potrafił ocenić wpływu zakończonych studiów na wymienione kompetencje. Wpływ studiów na wszystkie kompetencje osobiste jest oceniany pozytywniej przez absolwentów studiów II stopnia.

Tabela 17. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %).

Kompetencje osobiste		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Ogółem* (%)
Umiejętność radzenia sobie z sytuacjami problemowymi	I stopień	7,8	31,4	30,1	21,1	9,6	100
	II stopień	9,0	32,6	32,2	19,0	7,2	100
Umiejętność organizacji pracy własnej	I stopień	16,3	45,5	25,6	7,0	5,6	100
	II stopień	22,5	44,5	20,7	7,7	4,6	100
Określanie priorytetów zadań	I stopień	14,9	40,4	29,2	9,9	5,6	100
	II stopień	16,1	46,1	23,4	9,2	5,2	100
Samodzielność w wykonywaniu zadań	I stopień	17,4	45,8	24,7	8,7	3,4	100
	II stopień	26,1	45,7	18,1	6,1	4,0	100
Umiejętność radzenia sobie ze stresem	I stopień	6,2	25,6	31,2	22,4	14,6	100
	II stopień	8,8	25,7	29,4	21,1	15,0	100
Asertywność	I stopień	6,7	31,5	34,2	18,8	8,8	100
	II stopień	10,2	29,9	33,6	16,1	10,2	100
Przedsiębiorczość	I stopień	4,5	21,9	32,3	24,2	17,1	100
	II stopień	5,6	19,2	34,9	25,3	15,0	100
Umiejętność motywowania się do osiągnięcia wyznaczonych celów	I stopień	13,2	33,7	30,6	13,5	9,0	100
	II stopień	16,5	37,8	25,1	11,6	9,0	100

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

Największy odsetek absolwentów dostrzega zdecydowany wpływ ukończonych studiów na samodzielność w wykonywaniu zadań oraz na umiejętność organizacji pracy własnej. Najwięcej osób deklarujących, iż studia nie miały wpływu na ich kompetencje osobiste występuje w przypadku umiejętności radzenia sobie ze stresem (37% odpowiedzi przeczących wśród absolwentów studiów I stopnia i 26% wśród absolwentów studiów II stopnia) oraz przedsiębiorczości (ok. 40% odpowiedzi przeczących na studiach pierwszego i drugiego stopnia).

Kompetencje społeczne

Podobnie jak w przypadku kompetencji osobistych, wpływ studiów na kompetencje społeczne oceniany jest korzystniej przez absolwentów studiów drugiego stopnia. Najwięcej pozytywnych opinii wyrażono na temat wpływu studiów na umiejętność pracy w zespole (63%-66% opinii, iż studia wpłynęły na tę kompetencję), a w drugiej kolejności na umiejętność prezentowania konkretnego zagadnienia (55% ocen pozytywnych wśród absolwentów studiów I stopnia i 63% - II stopnia). Najstąbiej spośród kompetencji społecznych oceniono umiejętność kierowania pracą innych osób (ponad 40% opinii o braku wpływu studiów na rozwój tej kompetencji) oraz umiejętność negocjowania - w tym aspekcie niemal co trzeci absolwent nie dostrzegał pozytywnego wpływu studiów.

Tabela 18. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %).

Kompetencje społeczne		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Ogółem* (%)
Umiejętność argumentowania swojego zdania	I stopień	7,3	36,8	32,3	16,6	7,0	100
	II stopień	12,1	38,6	26,3	16,1	6,9	100
Umiejętność skutecznego komunikowania się	I stopień	10,7	43,0	26,3	14,9	5,1	100
	II stopień	16,3	39,9	25,7	12,3	5,8	100
Umiejętność pracy w zespole	I stopień	11,2	52,2	20,2	11,6	4,8	100
	II stopień	21,5	44,9	19,0	9,4	5,2	100
Umiejętność negocjowania	I stopień	5,6	30,9	32,3	21,1	10,1	100
	II stopień	8,4	30,9	31,7	19,6	9,4	100
Umiejętność kierowania pracą innych osób	I stopień	5,1	22,2	31,2	24,2	17,3	100
	II stopień	5,6	19,0	32,2	26,1	17,1	100
Umiejętność prezentacji konkretnego zagadnienia	I stopień	9,6	45,4	28,7	11,2	5,1	100
	II stopień	17,3	46,3	23,2	9,4	3,8	100

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

Kompetencje specjalistyczno-techniczne

Kompetencje specjalistyczno-techniczne to blok kompetencji, w przypadku których absolwenci mieli najwięcej zastrzeżeń, co do jakości kształcenia na ukończonym kierunku studiów. Co więcej, tylko w przypadku wpływu studiów na specjalistyczne umiejętności zawodowe oceny absolwentów studiów II stopnia były istotnie korzystniejsze od ocen dokonywanych przez absolwentów studiów I stopnia. Jedynie w przypadku umiejętności obsługi komputera oraz umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce opinie o wpływie studiów na rozwój kompetencji nie były mniej liczne od opinii o braku takiego wpływu.

Połowa absolwentów studiów pierwszego stopnia i ok. 60% absolwentów studiów drugiego stopnia uważa, iż studia nie wpłynęły na rozwój umiejętności posługiwania się językiem obcym (w mowie i piśmie). Podobnie w przypadku znajomości specjalistycznego oprogramowania związanego z dziedziną studiów około 60% absolwentów deklaroowało, iż studia nie miały wpływu na rozwój tej kompetencji. W przypadku wszystkich kompetencji specjalistyczno-technicznych co najmniej 30% absolwentów dokonywało negatywnej oceny ukończonych studiów.

Tabela 19. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %).

Kompetencje specjalistyczno-techniczne		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Ogółem* (%)
Używanie języka obcego w mowie i w piśmie (aktywne)	I stopień	5,6	19,4	21,3	30,1	23,6	100
	II stopień	5,0	13,6	16,5	30,1	34,8	100
Rozumienie wypowiedzi i czytanie w języku obcym (pasywne)	I stopień	6,5	22,8	21,3	30,1	19,3	100
	II stopień	6,5	15,7	18,0	26,7	33,1	100
Specjalistyczne umiejętności zawodowe	I stopień	5,6	23,9	30,6	26,7	13,2	100
	II stopień	8,4	30,9	29,4	21,5	9,8	100
Obsługa komputera	I stopień	10,4	29,2	22,8	24,4	13,2	100
	II stopień	12,1	26,7	23,6	18,8	18,8	100
Znajomość specjalistycznego oprogramowania	I stopień	4,5	14,0	22,8	29,8	28,9	100
	II stopień	5,4	13,2	20,5	26,9	34,0	100
Wykorzystanie teorii w praktyce	I stopień	5,9	28,1	30,6	23,9	11,5	100
	II stopień	8,6	30,7	30,9	20,0	9,8	100

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

5.4 Zadowolenie z ukończonych studiów

Chcąc poznać opinię absolwentów na temat ukończonych studiów oraz kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim z perspektywy ponad roku od ukończenia studiów poproszono o ustosunkowanie się do sześciu twierdzeń poprzez wskazanie odpowiedzi od „zdecydowanie tak” do „zdecydowanie nie”. Rozkład odpowiedzi prezentuje szczegółowo tabela nr 20.

Zwraca uwagę fakt, iż we wszystkich analizowanych aspektach oceny dokonywane przez absolwentów studiów II stopnia są korzystniejsze od ocen dokonywanych przez absolwentów studiów I stopnia. Decyzję co do wyboru kierunku studiów podtrzymuje w sposób zdecydowany tylko co dziesiąty absolwent studiów pierwszego stopnia, a co czwarty absolwent studiów II stopnia, choć w obu przypadkach skłonność do polecenia ukończonego kierunku innym osobom jest znikoma. Kierunek studiów poleciłoby innym osobom niespełna 20% absolwentów studiów I stopnia i niespełna 30% absolwentów studiów II stopnia, przy czym tylko kilka procent wyraziło zdecydowaną opinię w tym zakresie.

Tabela 20. Ocena kształcenia na ukończonym kierunku i na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia, po roku od zakończenia studiów.

		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Ogółem (%)
Wybrał(a)bym jeszcze raz ten sam kierunek studiów	I stopień	11,2	23,3	27,5	14,9	23,1	100
	II stopień	26,7	25,7	18,8	14,8	14,0	100
Po moim kierunku można pracować w wielu miejscach pracy	I stopień	8,4	25,8	28,1	22,2	15,5	100
	II stopień	12,1	25,7	24,8	23,8	13,6	100
Absolwenci mojego kierunku nie mają problemów ze znalezieniem pracy	I stopień	3,9	8,4	26,1	27,6	34,0	100
	II stopień	5,4	8,6	28,6	24,6	32,8	100
Pracodawcy cenią absolwentów z kierunku, który ukończyłem(am)	I stopień	2,2	7,0	42,4	28,5	19,9	100
	II stopień	2,7	14,8	41,5	25,6	15,4	100
Polecił(a)bym znajomym kierunek studiów, który ukończyłem(am)	I stopień	2,0	17,4	31,2	24,2	25,2	100
	II stopień	5,8	23,4	24,8	24,1	21,9	100
Polecił(a)bym znajomym studia na Uniwersytecie Rzeszowskim	I stopień	15,4	35,4	27,0	13,5	8,7	100
	II stopień	23,8	40,5	22,4	7,5	5,8	100

Zaledwie 12-14% ankietowanych twierdzi, iż po ich kierunku absolwenci nie mają problemu ze znalezieniem pracy, a co trzeci zdecydowanie nie zgadza się z takim poglądem. Absolwenci sceptycznie oceniają także stosunek pracodawców do absolwentów danego kierunku. Połowa absolwentów studiów pierwszego stopnia i 40% absolwentów studiów drugiego stopnia nie uważa, by absolwenci ukończonego przez nich kierunku byli cenieni na rynku pracy.

Absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 zapytano czy dostrzegają braki w programie ukończonych przez nich studiów. Okazuje się, że niemal ¾ absolwentów deklaruje zbyt mały nacisk programu studiów na zdobywanie umiejętności praktycznych (dla porównania: braki w teorii deklaruje zaledwie 4% absolwentów), co szczególnie widoczne jest na studiach I stopnia (82% absolwentów wskazało taki brak). Dla ponad 65% absolwentów ważnym wzbogaceniem programu kształcenia na kierunku byłoby organizowanie spotkań z pracodawcami zatrudniającymi osoby o określonym typie wykształcenia, a ponad połowa widzi problem braku rzetelnych informacji o perspektywach zatrudnienia po konkretnym kierunku studiów.

Tabela 21. Braki w programie studiów w opinii absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Rodzaj braku	% absolwentów		
	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Umiejętności praktycznych	81,7%	67,0%	73,3%
Spotkań z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów po konkretnym kierunku	71,6%	61,2%	65,6%
Rzetelnych informacji o perspektywie zatrudnienia po konkretnym kierunku	57,6%	50,5%	53,5%
Szkoleń z zakładania działalności gospodarczej	28,4%	26,1%	27,1%
Szkoleń z umiejętności miękkich (np. komunikacja, negocjacje, asertywność, itp.)	25,8%	26,9%	26,5%
Szkoleń z pisania CV i listów motywacyjnych	18,0%	12,5%	14,9%
Wiedzy teoretycznej	5,9%	3,3%	4,4%
Inne braki	7,0%	6,9%	6,9%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Absolwenci zgłaszali swoje uwagi dotyczące braków w programie kształcenia także w formie otwartej. Jak wykazała dokonana analiza odnoszą się one do kilku głównych zagadnień, których przegląd dokonano w tabeli nr 22.

Tabela 22 Inne braki w programie studiów zgłaszane przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Studia I stopnia	Liczba uwag	Studia II stopnia	Liczba uwag
Zbyt mała liczba godzin i niska jakość nauczania języków obcych	7	Zbyt mała liczba godzin i niska jakość nauczania języków obcych	8
Zbyt mała liczba zajęć praktycznych, dotyczących konkretnych umiejętności zawodowych oraz praktyk zawodowych	6	Zbyt mała liczba godzin i niska jakość zajęć typowo praktycznych oraz praktyk zawodowych	5
Brak dostosowania treści kształcenia do wymogów pracodawców, większy nacisk na przedmioty kierunkowe zamiast poboczne (filozofia, ekologia, itp.)	3	Wielu niekompetentnych wykładowców, mających tylko wiedzę teoretyczną z wykładanego przedmiotu, bez żadnego doświadczenia praktycznego	4

5.5 Kierunki migracji zawodowej absolwentów

W celu określenia kierunku migracji zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, zadano im pytanie czy po ukończeniu studiów poszukiwali pracy w innych województwach oraz poza granicami kraju.

Poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim zadeklarowało niemal 40% absolwentów, przy czym nieznacznie częściej skłonność taką wykazywali absolwenci studiów drugiego stopnia.

Tabela 23. Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.

Czy po ukończeniu studiów poszukiwał(a) Pan(i) pracy poza województwem podkarpackim?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	135	197	332
	%	37,9%	41,1%	39,8%
Nie	Liczebność	221	282	503
	%	62,1%	58,9%	60,2%
Ogółem	Liczebność	356	479	835
	%	100,0	100,0	100,0

Poza granicami Polski pracę zarobkową podejmował po zakończeniu studiów niemal co czwarty absolwent Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012, przy czym częściej wyjeżdżali absolwenci studiów pierwszego (25,6%) niż drugiego (21,9%) stopnia. Zdecydowanie największy odsetek z nich decydował się na wyjazd do Wielkiej Brytanii (35,2% wyjeżdżających) oraz do Niemiec (24%). Stosunkowo często wyjeżdżano także do Francji,

Włoch, Holandii, Hiszpanii i Norwegii. Łącznie wskazano 34 państwa, w tym także pozaeuropejskie, takie jak: USA, Kanada, Egipt czy Tunezja. Pełną listę zawiera tabela nr 25.

Tabela 24 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na podejmowanie pracy poza granicami kraju.

Czy po ukończeniu studiów wyjeżdża(a) Pan(i) za granicę w celach zarobkowych?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	91	105	196
	%	25,6%	21,9%	23,5%
Nie	Liczebność	265	374	639
	%	74,4%	78,1%	76,5%
Ogółem	Liczebność	356	479	835
	%	100,0	100,0	100,0

Tabela 25 Kraje, do których absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia wyjeżdżali w celach zarobkowych.

Kraj	Liczebność	% (spośród wyjeżdżających zagranicę w celach zarobkowych)
Wielka Brytania	69	35,2%
Niemcy	47	24,0%
Francja	17	8,7%
Włochy	15	7,7%
Holandia	12	6,1%
Hiszpania	11	5,6%
Norwegia	11	5,6%
Irlandia	9	4,6%
Belgia	8	4,1%
Słowacja	8	4,1%
Chorwacja	7	3,6%
Węgry	7	3,6%
Turcja	6	3,1%
Austria	5	2,6%
Czechy	5	2,6%
Bułgaria	4	2,0%
Stany Zjednoczone	4	2,0%
Grecja	3	1,5%
Kanada	3	1,5%
Litwa	3	1,5%
Szwecja	3	1,5%
Ukraina	3	1,5%
Egipt	2	1,0%
Finlandia	2	1,0%
Portugalia	2	1,0%
Szwajcaria	2	1,0%

Czarnogóra	1	0,5%
Gruzja	1	0,5%
Malta	1	0,5%
Maroko	1	0,5%
Rosja	1	0,5%
Rumunia	1	0,5%
Serbia	1	0,5%
Tunezja	1	0,5%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Aktualna skłonność do wyjazdów zarobkowych poza granice kraju nie jest wśród ankietowanych bardzo wysoka, gdyż tylko co dziesiąty absolwent deklaruje, iż planuje wyjazd za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższego półrocza, a ponad 56% absolwentów całkowicie wyklucza taką możliwość. Biorąc jednak pod uwagę fakt dużej liczby osób nie mających sprecyzowanych planów w tym temacie (30% absolwentów) faktyczna skala wyjazdów może okazać się większa i objąć znacznie większą grupę niż wspomniane 10% absolwentów.

Tabela 26 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę.

Czy w perspektywie najbliższych 6 miesięcy planuje Pan(i) wyjazd za granicę w celach zarobkowych?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	41	43	84
	%	11,5%	9,0%	10,1%
Nie	Liczebność	186	282	468
	%	52,2%	59,0%	56,1%
Trudno powiedzieć	Liczebność	110	134	244
	%	30,9%	28,0%	29,3%
Nie dotyczy (obecnie przebywam za granicą)	Liczebność	19	19	38
	%	5,3%	4,0%	4,6%
Ogółem	Liczebność	356	478	834
	%	100,0	100,0	100,0

5.6 Podnoszenie kwalifikacji

Ponad 2/3 ankietowanych absolwentów zadeklarowało, iż pomimo ukończonych w 2012 roku studiów nadal podnosi swoje kwalifikacje. Wynika to nie tylko z faktu bardzo dużej grupy absolwentów kontynuujących studia wyższe (26% - o czym wspomniano w poprzednich rozdziałach), ale także z dużego zaangażowania w inne formy dokształcania.

Tabela 27. Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Czy po zakończeniu studiów nadal podnosi Pan(i) swoje kwalifikacje?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	245	320	565
	%	68,8%	66,8%	67,7%
Nie	Liczebność	111	159	270
	%	31,2%	33,2%	32,3%
Ogółem	Liczebność	356	479	835
	%	100,0	100,0	100,0

Ponad 60% absolwentów deklaruje samodokształcanie, a niemal połowa uczestnictwo w kursach zawodowych. Co czwarty absolwent z analizowanego rocznika zdecydował się na podjęcie studiów podyplomowych, co uznać należy za odsetek bardzo wysoki. Średnio co piąty absolwent uczestniczy w szkoleniach z zakresu kompetencji miękkich oraz w kursach językowych. Zaangażowanie w większość form dokształcania jest wyższe wśród absolwentów studiów drugiego stopnia (gdyż wśród absolwentów studiów I stopnia znacznie wyższy jest odsetek kontynuujących naukę na studiach), szczególnie wyróżniają się studia podyplomowe – podejmowane znacznie częściej przez absolwentów studiów drugiego stopnia.

Tabela 28. Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Forma dokształcania	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Samodokształcanie	58%	63%	60,9%
Uczestnictwo w kursach zawodowych	41%	52%	47,3%
Podjęcie studiów podyplomowych	18%	29%	24,4%
Uczestnictwo w kursach językowych	24%	21%	22,1%
Uczestnictwo w szkoleniach miękkich (np. komunikacja, asertywność, negocjacje, itp.)	18%	23%	20,7%
Inne działania	20%	15%	16,8%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

5.7 Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie

Na pytania tego bloku odpowiadały osoby, które w trakcie badania pracowały najemnie lub uczestniczyły w stażu. Przypomnieć warto, iż posiadanie zatrudnienia w rok po zakończeniu studiów zadeklarowało 50% absolwentów studiów I stopnia i 75% absolwentów studiów II stopnia. Dodatkowo 11% absolwentów studiów I stopnia i 4% absolwentów studiów II stopnia odbywa staż zawodowy (szczegółowe informacje prezentowano na stronie 2, tabela nr 8). Niewielki odsetek zatrudnionych łączy pracę najemną z dalszą nauką na studiach wyższych.

W przypadku studiów I stopnia osoby pracujące najemnie stanowią ponad 80% ankietowanych absolwentów z kierunków: architektura krajobrazu, pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne, informatyka. Najniższe odsetki zatrudnionych stwierdzono na kierunkach: biologia i historia.

W przypadku studiów II stopnia aż na ośmiu kierunkach odnotowano sytuację, iż wszyscy ankietowani absolwenci są aktywni na rynku pracy, jednak liczba ankietowanych na części tych kierunków była bardzo niewielka. Zdecydowanie najniższy odsetek zatrudnionych odnotowano w przypadku absolwentów studiów II stopnia na kierunku grafika.

Jak pokazują dane zawarte w tabelach nr 29 i 30 odsetek absolwentów podejmujących pracę najemną (w tym odbywających staż) jest zróżnicowany w zależności od ukończonego kierunku studiów. Analizując jednak dane dotyczące tego zagadnienia należy pamiętać, że w przypadku znacznej części kierunków liczba obserwacji jest zbyt mała by móc na jej podstawie wnioskować o sytuacji ogółu absolwentów danego kierunku. Dane przedstawione w tabelach nr 29 i 30 należy więc traktować poglądowo.

Tabela 29. Absolwenci studiów pierwszego stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj pracy najemnej oraz ukończony kierunek studiów.

Ukończony kierunek studiów	Liczebność						Procent (z ogółu ankietowanych absolwentów kierunku)
	Jestem zatrudniony w firmie prywatnej	Jestem zatrudniony w instytucji publicznej	Pracuję najemnie i prowadzę działalność gosp.	Jestem na stażu	Studiuje i pracuję najemnie	Ogółem zatrudnionych	
Administracja	13	3	0	5	0	21	70%
Architektura krajobrazu	1	2	1	0	0	4	100%
Biologia	1	0	0	0	0	1	25%
Edukacja art. w zakresie sztuk plastycznych	0	0	0	0	1	1	50%
Edukacja techniczno- informatyczna	1	1	0	0	0	2	67%
Ekonomia	18	1	1	8	2	30	77%
Europeistyka	4	2	0	2	2	10	59%
Filologia angielska	3	1	0	0	1	5	63%
Filologia germańska	0	0	0	1	1	2	67%
Filologia polska	4	0	0	1	1	6	60%
Filologia rosyjska	1	1	0	0	0	2	67%
Fizjoterapia	7	1	0	4	5	17	63%
Fizyka techniczna	1	0	0	0	0	1	50%
Grafika	1	0	1	0	0	2	40%
Historia	1	0	0	0	0	1	25%
Informatyka	3	1	1	0	2	7	88%
Kulturoznawstwo	2	0	0	2	0	4	44%
Matematyka	3	4	0	2	0	9	45%
Nauki o rodzinie	2	2	0	0	0	4	40%
Ochrona środowiska	2	0	0	3	2	7	54%
Pedagogika	12	10	1	6	1	30	68%
Pielęgniarstwo	1	2	0	0	2	5	83%
Politologia	1	0	0	1	0	2	67%
Położnictwo	2	2	0	1	0	5	71%
Ratownictwo medyczne	0	3	0	0	1	4	80%
Rolnictwo	0	1	0	1	0	2	50%
Socjologia	5	3	0	0	1	9	56%
Turystyka i rekreacja	12	0	0	1	0	13	48%
Wychowanie fizyczne	0	1	0	1	0	2	67%
Zdrowie publiczne	6	1	0	0	1	8	57%
Ogółem	107	42	5	39	23	216	61%

Tabela 30. Absolwenci studiów drugiego stopnia pracujący najmniej ze względu na rodzaj pracy najmniej oraz ukończony kierunek studiów.

Ukończony kierunek studiów	Liczebność						Procent (z ogółu ankietowanych absolwentów kierunku)
	Jestem zatrudniony w firmie prywatnej	Jestem zatrudniony w instytucji publicznej	Pracuję najmniej i prowadzę działalność gosp.	Jestem na stażu	Studiuje i pracuję najmniej	Ogółem	
Archeologia	0	1	0	0	0	1	20%
Biologia	3	2	1	1	1	8	100%
Biotechnologia	3	4	0	0	1	8	80%
Edukacja art. w zakresie sztuk plastycznych	2	1	0	0	0	3	100%
Edukacja art. w zakresie sztuki muzycznej	0	1	0	0	0	1	100%
Edukacja techniczno- informatyczna	6	2	0	0	0	8	100%
Ekonomia	28	8	1	4	0	41	80%
Europeistyka	2	0	0	0	0	2	100%
Filologia angielska	2	5	0	0	1	8	80%
Filologia germańska	6	3	0	0	0	9	90%
Filologia polska	10	4	0	1	3	18	72%
Filologia rosyjska	2	0	0	1	0	3	75%
Filozofia	2	0	0	0	1	3	100%
Fizjoterapia	17	6	1	0	1	25	81%
Fizyka	0	1	0	0	0	1	100%
Fizyka techniczna	1	0	0	0	1	2	67%
Grafika	1	0	0	0	0	1	25%
Historia	1	0	0	0	1	2	67%
Matematyka	6	5	0	1	0	12	75%
Nauki o rodzinie	0	1	0	0	0	1	100%
Ochrona środowiska	5	5	0	1	0	11	55%
Pedagogika	29	33	2	4	2	70	81%
Pielęgniarstwo	7	16	0	0	0	23	96%
Politologia	1	1	0	1	0	3	50%
Położnictwo	1	3	0	0	0	4	80%
Prawo	23	14	0	1	1	39	72%
Rolnictwo	8	3	1	1	0	13	81%
Socjologia	9	4	0	1	4	18	82%
Turystyka i rekreacja	13	3	2	0	1	19	76%
Wychowanie fizyczne	10	6	1	1	0	18	95%
Ogółem	198	132	9	18	18	375	78%

Połowa absolwentów, którzy w momencie realizacji badania pracowali najmniej zadeklarowała, iż obecnie wykonywana praca jest ich pierwszą od zakończenia studiów. Prawie co trzeci absolwent podejmował obecnie drugą pracę. Osoby, które zmieniały miejsce zatrudnienia co najmniej trzy razy od zakończenia studiów stanowią zaledwie 8,4% ankietowanych. Liczba miejsc pracy nie różnicuje absolwentów studiów I i II stopnia.

Tabela 31. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najmniej ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.

Czy praca, którą Pan(i) aktualnie wykonuje jest pierwszą pracą po ukończeniu studiów?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	114	182	296
	%	52,8%	48,5%	50,1%
Nie, jest to druga praca	Liczebność	63	118	181
	%	29,2%	31,5%	30,6%
Nie, jest to trzecia praca	Liczebność	21	43	64
	%	9,7%	11,5%	10,8%
Nie, jest to czwarta praca	Liczebność	11	17	28
	%	5,1%	4,5%	4,7%
Nie, jest to piąta praca lub kolejna	Liczebność	7	15	22
	%	3,2%	4,0%	3,7%
Ogółem	Liczebność	216	375	591
	%	100,0	100,0	100,0

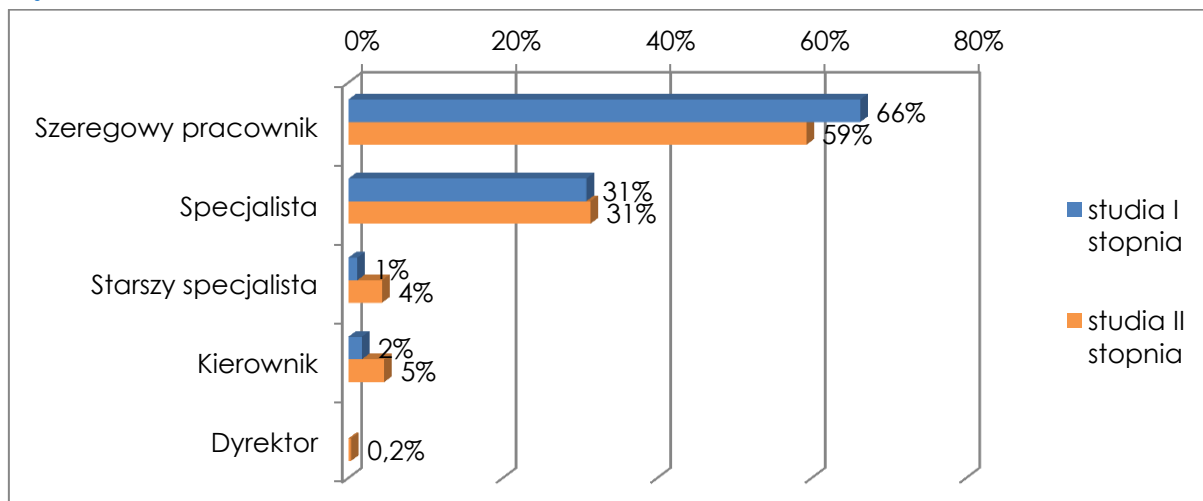
Absolwenci zostali poproszeni o określenie jak długo zajęło im poszukiwanie pracy po zakończeniu studiów. Co czwarty absolwent podejmował zatrudnienie już w trakcie studiów, a więc nie poszukiwał pracy od momentu obrony pracy dyplomowej. Wśród poszukujących pracy po zakończeniu studiów największy odsetek absolwentów potrzebował na znalezienie zatrudnienia od 2 do 6 miesięcy (35,9%), choć znaczna grupa, tj. 16,9% otrzymała pracę w ciągu miesiąca od zakończenia studiów. Uzyskane informacje pozwalają stwierdzić, iż absolwenci studiów pierwszego stopnia poszukiwali pracy nieznacznie krócej niż absolwenci studiów drugiego stopnia.

Tabela 32 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najmniej ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.

Ile czasu zajęło Panu(i) znalezienie pierwszej pracy po ukończeniu studiów?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Do 1 miesiąca	Liczebność	42	58	100
	%	19,4%	15,5%	16,9%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	90	122	212
	%	41,7%	32,5%	35,9%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	13	39	52
	%	6,0%	10,4%	8,8%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	6	21	27
	%	2,8%	5,6%	4,6%
Ponad 1 rok	Liczebność	11	37	48
	%	5,1%	9,9%	8,1%
Pracowałem(am) już w trakcie studiów	Liczebność	54	98	152
	%	25,0%	26,1%	25,7%
Ogółem	Liczebność	216	375	591
	%	100,0	100,0	100,0

Po upływie roku od zakończenia studiów ponad 66% absolwentów studiów pierwszego stopnia i 59% absolwentów studiów drugiego stopnia wykonujących pracę najemną deklaruje stanowisko szeregowego pracownika. Pracę na stanowisku specjalisty wykonuje niemal 1/3 ankietowanych absolwentów, natomiast wyższe stanowiska (starszy specjalista, kierownik, dyrektor) są deklarowane sporadycznie i dotyczą głównie absolwentów studiów II stopnia.

Wykres 8 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najmniej ze względu na zajmowane stanowisko.

Dane dotyczące rodzaju umowy, w oparciu o którą absolwenci wykonują pracę najemną, pokazują stosunkowo korzystną sytuację w zakresie stabilności ich zatrudnienia. Niemal co trzeci absolwent posiada umowę na czas nieokreślony, a ponad 43% umowę na czas określony, co oznacza, iż prawie ¾ absolwentów jest zatrudnionych na umowę o pracę. Spośród innych form zatrudnienia najczęściej deklarowano umowę zlecenia (10%) oraz staże absolwenckie (8,5%), natomiast umowy o dzieło, na okres próbny czy na zastępstwo są sporadyczne. Za pozytywny uznać należy również fakt, iż tylko niespełna 1% absolwentów pracuje bez jakiejkolwiek umowy. W zakresie stabilności zatrudnienia znacznie korzystniejsza jest sytuacja absolwentów studiów drugiego stopnia, którzy dwukrotnie częściej niż absolwenci studiów pierwszego stopnia posiadają umowy na czas nieokreślony, rzadziej natomiast pracują w ramach umowy zlecenia i rzadziej realizują staże.

Tabela 33. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.

Jaki rodzaj umowy posiada Pan(i) w obecnej pracy?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Umowa na czas nieokreślony	Liczebność	37	133	170
	%	17,5%	35,9%	29,3%
Umowa na czas określony	Liczebność	90	163	253
	%	42,7%	44,1%	43,5%
Umowa zlecenie	Liczebność	29	29	58
	%	13,7%	7,8%	10,0%
Umowa o dzieło	Liczebność	4	6	10
	%	1,9%	1,6%	1,7%
Umowa na okres próbny	Liczebność	2	6	8
	%	0,9%	1,6%	1,4%
Umowa na zastępstwo	Liczebność	12	16	28
	%	5,7%	4,3%	4,8%
Staż absolwencki (za pośrednictwem urzędu pracy)	Liczebność	22	11	33
	%	10,4%	3,0%	5,7%
Staż absolwencki (bez pośrednictwa urzędu pracy)	Liczebność	11	5	16
	%	5,2%	1,4%	2,8%
Praca bez umowy	Liczebność	4	1	5
	%	1,9%	0,3%	0,9%
Ogółem	Liczebność	211	370	581
	%	100,0	100,0	100,0

Ważną informacją wydaje się fakt, iż co czwarty absolwent Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 wykonuje pracę najemną, która w żadnym wymiarze nie jest związana z kierunkiem ukończonych studiów, a w przypadku studiów pierwszego stopnia dotyczy to niemal 1/3 absolwentów. Całkowitą zgodność pracy z ukończonym kierunkiem deklaruje 35,4% pracujących absolwentów, analogiczny odsetek dostrzega częściowy związek między zdobytym wykształceniem a wykonywanymi obowiązkami zawodowymi.

Tabela 34. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z wykonywaną przez nich pracą.

Stopień w jakim obecnie wykonywana praca jest związana z ukończonym kierunkiem studiów		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Całkowicie	Liczebność	69	140	209
	%	31,9%	37,3%	35,4%
Częściowo	Liczebność	73	138	211
	%	33,8%	36,8%	35,7%
Wcale	Liczebność	67	89	156
	%	31,0%	23,7%	26,4%
Trudno powiedzieć	Liczebność	7	8	15
	%	3,2%	2,1%	2,5%
Ogółem	Liczebność	216	375	591
	%	100,0	100,0	100,0

Jak pokazują uzyskane podczas badania ankietowego dane, niemal ¼ absolwentów wykonuje pracę najemną na obszarze województwa podkarpackiego. Cecha ta nie różnicuje absolwentów studiów I i II stopnia.

Tabela 35 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według lokalizacji firmy, w której są zatrudnieni.

Czy firma, w której Pan(i) pracuje znajduje się na obszarze Podkarpacia?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	161	272	433
	%	74,9%	72,9%	73,6%
Nie	Liczebność	54	101	155
	%	25,1%	27,1%	26,4%
Ogółem	Liczebność	215	373	588
	%	100,0	100,0	100,0

Spośród 155 osób pracujących poza Podkarpaciem ponad 45% znalazło zatrudnienie w województwie małopolskim, 21,3% w województwie mazowieckim, a 10% w lubelskim. Większa liczba absolwentów pracuje także na obszarze województwa śląskiego (6,5%) oraz dolnośląskiego (5,8%). Liczbę zatrudnionych w poszczególnych województwach zaprezentowano w tabeli nr 36.

Tabela 36 Województwo inne niż podkarpackie, w którym zlokalizowana jest firma zatrudniająca absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012.

Województwo	Liczebność	Procent (z liczby absolwentów pracujących poza Podkarpaciem)
Małopolskie	71	45,8
Mazowieckie	33	21,3
Lubelskie	16	10,3
Śląskie	10	6,5
Dolnośląskie	9	5,8
Zachodniopomorskie	4	2,6
Świętokrzyskie	3	1,9
Łódzkie	2	1,3
Opolskie	2	1,3
Pomorskie	2	1,3
Lubuskie	1	0,6
Warmińsko-mazurskie	1	0,6
Wielkopolskie	1	0,6
Ogółem	155	100,0

Branżą, w której zatrudnienie deklaruje największy odsetek absolwentów studiów pierwszego stopnia jest medycyna i opieka zdrowotna (32 osoby) oraz edukacja/ nauka/szkolenia (32). W drugiej kolejności wymienić warto administrację publiczną (20), sprzedaż i obsługę klienta (14) oraz bankowość (10) i księgowość (10).

Podczas analizy danych zawartych w tabeli zwraca uwagę fakt, iż największa zgodność wykształcenia z branżą zatrudnienia występuje w przypadku kierunków medycznych, tj. fizjoterapii, pielęgniarstwa i ratownictwa medycznego, których absolwenci (wszyscy lub niemal wszyscy) pracują w branży związanej z medycyną i opieką zdrowotną.

Tabela 37. Absolwenci studiów pierwszego stopnia pracujący najemnie ze względu na branżę, w których są zatrudnieni oraz ukończony kierunek studiów.

Branża	Administracja	Architektura krajoznawcza	Biologia	Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych	Edukacja techniczno-informatyczna	Ekonomia	Europeistyka	Filologia angielska	Filologia germańska	Filologia polska	Filologia rosyjska	Fizjoterapia	Fizyka techniczna	Grafika	Historia	Informatyka	Kulturoznawstwo	Matematyka	Nauki o rodzinie	Ochrona środowiska	Pedagogika	Pielęgniarstwo	Politologia	Położnictwo	Ratownictwo medyczne	Rolnictwo	Sociologia	Turystyka i rekreacja	Wychowanie fizyczne	Zdrowie publiczne	Ogółem
Administracja publiczna	5	1				3	2			1	1									2	3		1				1				20
Architektura/projektowanie wnętrz				1																											1
Bankowość i rozwój	1					4							1				1	2									1				10
Budownictwo/Geodezja							1																						1		2
Doradztwo/Consulting	1					1		1													1										4
Edukacja/Nauka/Kursy/Szkolenia	2				1	2	1	2		3				1		1		5	1		1						2		1		32
Farmaceutyka/Biotechnologia/Chemia		1																											2		3
Gastronomia/Catering	1					1																					1	2			5
Geologia/Hydrologia/Tektonika	1																														1
Grafika/Fotografia/Kreacja										1				1																	2
Hotelarstwo/Turystyka	1							1																				6	1		9
Human Resources/Kadry	1						1													2	1			1							6
Inżynieria/Technika	1																			1											2
IT						2						1				3												1			7
Kontrola jakości						1																									1
Kosmetyka/Wizaż/Uroda																					2										2
Księgowość/Audyt/Podatki	2					7	1																								10
Logistyka/Zakupy/Transport						1					1							1													3
Marketing/Reklama							1									1	1				1										4

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Biuro Karier UK																															
Sztuka/Rozrywka/Media																1				2									3		
Medycyna/Opieka zdrowotna/Zdrowie											13				1	1				1	5	1	4	4				2	32		
Motoryzacja						1																							1		
Nieruchomości						1																							1		
Ochrona osób i mienia							1																						1		
Ochrona środowiska	2	1																						1					4		
Opieka																				2									2		
Organizacja pozarządowa/Wolontariat																				2									2		
Prawo						1																							1		
Przemysł/Produkcja	1	1	1		1	1											1	2								1			9		
Rolnictwo																								1				1	2		
Serwis/Montaż							1																						1		
Służby mundurowe																									1				1		
Sport/Rekreacja											1									1									2		
Sprzedaż/Obsługa klienta	1					2		1	1	1		2			1					2					2	1			14		
Tłumaczenia									1																				1		
Ubezpieczenia	1																									1			2		
Usługi																			1	1						1	1		4		
Inna branża						2	1								1			1	1	1						1	1		9		
Ogółem	21	4	1	1	2	30	10	5	2	6	2	17	1	2	1	7	4	9	4	7	30	5	2	5	4	2	9	13	2	8	216

Absolwenci studiów drugiego stopnia najczęściej deklarowali zatrudnienie w branżach: edukacja/nauka/kursy/szkolenia (81 osób), medycyna i opieka zdrowotna (46), administracja publiczna (40) oraz sprzedaż i obsługa klienta (25%). Ponownie największą zgodność zatrudnienia z ukończonym kierunkiem studiów odnotowano w przypadku kierunków medycznych: pielęgniarstwa i położnictwa.

Tabela 38. Absolwenci studiów drugiego stopnia pracujący najemniej ze względu na branżę, w których są zatrudnieni oraz ukończony kierunek studiów.

Branża	Archeologia	Biologia	Biotechnologia	Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	Edukacja techniczno-informatyczna	Ekonomia	Europeistyka	Filologia angielska	Filologia germańska	Filologia polska	Filologia rosyjska	Filozofia	Fizjoterapia	Fizyka	Fizyka techniczna	Grafika	Historia	Matematyka	Nauki o rodzinie	Ochrona środowiska	Pedagogika	Pielęgniarstwo	Politologia	Położnictwo	Prawo	Rolnictwo	Sociologia	Turystyka i rekreacja	Wychowanie fizyczne	Ogółem
Administracja publiczna		1					7				1	1		1							3	7		2		7	2	6		2	40
Badania i rozwój			1																		2			1							4
Bankowość i rozwój							3			1									1			1				3			1	1	11
Budownictwo/Geodezja							1																			2	1			1	5
Doradztwo/Consulting							1						1													2					4
Edukacja/Nauka/Kursy/Szkolenia		1	1	1		2	2		7	3	6	1		2	1				6			41				2	1		1	3	81
Elektronika/Automatyka																1															1
Farmaceutyka/Biotechnologia/Chemia		3	4																		1							1			9
Gastronomia/Catering																		1				1				1	1		1		5
Grafika/Fotografia/Kreacja																	1												1		2
Hotelarstwo/Turystyka		1												1															7	1	10
Human Resources/Kadry							1																					1			2
Inżynieria/Technika																1															1
IT						3																1							2		6
Kontrola jakości			1				1																			1					3
Księgowość/Audyty/Podatki							7			1									2			1				1	2				14
Logistyka/Zakupy/Transport						1			1	1									1			1						1	1		7
Marketing/Reklama							1															1				1		3			6
Sztuka/Rozrywka/Media				1	1						1							1													4
Medycyna/Opieka zdrowotna/Zdrowie		2									2			14						1			22		4					1	46

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Osoby podejmujące pracę najemną poproszono o określenie przeciętnej wysokości miesięcznego dochodu netto. Co dziesiąty ankietowany odmówił podania wysokości swojego dochodu, jednak pozostałe dane pokazują wyraźnie, iż najliczniejsza grupa absolwentów (zarówno w przypadku studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia) zarabia od 1201 zł do 1500 zł netto miesięcznie. Kolejne 15,8% absolwentów wykonujących pracę najemną otrzymuje wynagrodzenie poniżej 1200 zł netto. W przedziale pomiędzy 1501 a 1900 zł mieszczą się dochody co piątego absolwenta. Podobny odsetek deklaruje dochody powyżej 1900 zł. Charakterystyczny wydaje się fakt, iż zarówno najniższy poziom zarobków (do 1200 zł) jak i najwyższy (powyżej 3100 zł) deklarowany był częściej przez absolwentów studiów pierwszego stopnia.

Tabela 39. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki.

Poziom wynagrodzenia		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Poniżej 1 200 zł netto	Liczebność	45	48	93
	%	20,9%	12,8%	15,8%
Od 1 201 do 1 500 zł netto	Liczebność	67	122	189
	%	31,2%	32,6%	32,1%
Od 1 501 do 1 900 zł netto	Liczebność	40	84	124
	%	18,6%	22,5%	21,1%
Od 1 901 do 2 300 zł netto	Liczebność	20	35	55
	%	9,3%	9,4%	9,3%
Od 2 301 do 2 700 zł netto	Liczebność	3	25	28
	%	1,4%	6,7%	4,8%
Od 2 701 do 3 100 zł netto	Liczebność	6	13	19
	%	2,8%	3,5%	3,2%
3 101 zł netto i więcej	Liczebność	17	11	28
	%	7,9%	2,9%	4,8%
Nie chcę podawać wysokości mojego wynagrodzenia	Liczebność	17	36	53
	%	7,9%	9,6%	9,0%
Ogółem	Liczebność	215	374	589
	%	100,0	100,0	100,0

W grupie absolwentów pracujących najemnie zaledwie 3,7% planuje w ciągu najbliższego roku rozpocząć własną działalność gospodarczą. Plany w tym zakresie nie różnicują absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia. Ponad 72% absolwentów zdecydowanie nie planuje zakładania firmy, a pozostali (23,8%) nie mają konkretnych planów w tym temacie, choć nie wykluczają takiej możliwości.

Tabela 40. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na plany założenia działalności gospodarczej.

Czy w ciągu najbliższego roku zamierza Pan(i) założyć własną działalność gospodarczą?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	8	13	21
	%	3,8%	3,6%	3,7%
Nie	Liczebność	142	272	414
	%	68,3%	74,9%	72,5%
Nie wiem	Liczebność	58	78	136
	%	27,9%	21,5%	23,8%
Ogółem	Liczebność	208	363	571
	%	100,0	100,0	100,0

5.8 Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą

Na pytania tego bloku odpowiadały osoby, które w trakcie badania prowadziły własną działalność gospodarczą. Liczba wszystkich absolwentów z rocznika 2011/2012, którzy w trakcie trwania badania prowadzili własny biznes wyniosła 36 osób, w tym 15 osób to absolwenci studiów pierwszego stopnia, a 21 to absolwenci studiów drugiego stopnia. W grupie tej znajduje się 14 absolwentów, którzy łączą prowadzenie własnej firmy z pracą najemną oraz 2 osoby (absolwenci studiów I stopnia), które łączą działalność gospodarczą z kontynuowaniem studiów wyższych. Osoby prowadzące działalność gospodarczą to absolwenci 12 kierunków studiów pierwszego stopnia oraz 13 kierunków studiów drugiego stopnia.

W tabelach nr 41 i 42 podano liczbę absolwentów poszczególnych kierunków prowadzących działalność gospodarczą oraz procent prowadzących działalność w stosunku do ogółu ankietowanych absolwentów danego kierunku. **Ze względu na małą liczbę osób samozatrudnionych oraz niski poziom ankietyzacji na niektórych kierunkach, przedstawione dane procentowe należy traktować jedynie poglądowo.**

Tabela 41. Absolwenci studiów pierwszego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.

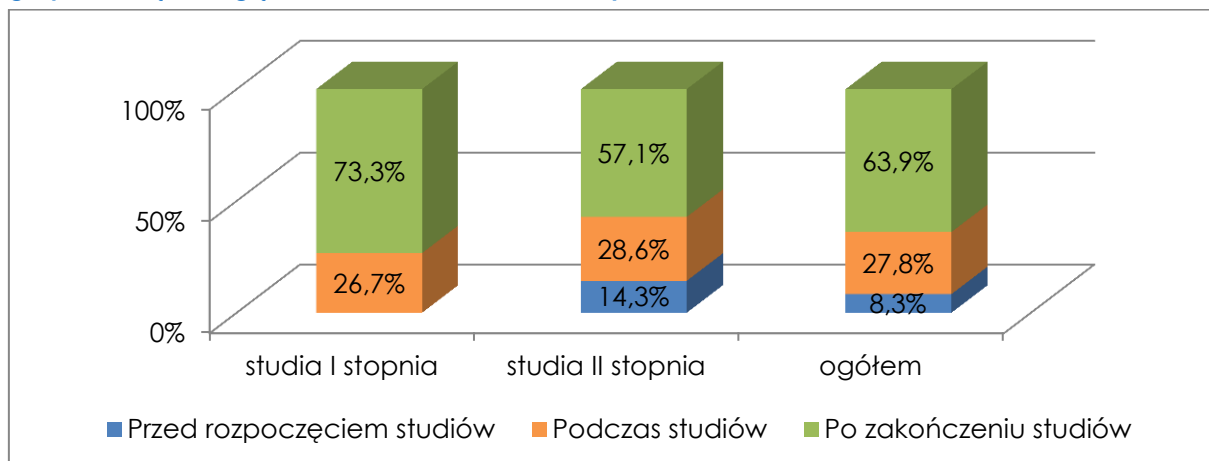
Kierunek studiów	Prowadzę własną działalność gospodarczą	Prowadzę działalność gospodarczą i pracuję najemnie	Prowadzę działalność gospodarczą i studiuje	Ogółem	Procent (z ogółu ankietowanych absolwentów danego kierunku)
Architektura krajobrazu	0	1	0	1	25,0%
Ekonomia	1	1	0	2	5,1%
Europeistyka	0	0	1	1	5,9%
Fizjoterapia	0	0	1	1	3,7%
Grafika	0	1	0	1	20,0%
Informatyka	0	1	0	1	12,5%
Matematyka	1	0	0	1	5,0%
Pedagogika	0	1	0	1	2,3%
Rolnictwo	1	0	0	1	25,0%
Technologia żywności i żywienie człowieka	1	0	0	1	25,0%
Turystyka i rekreacja	3	0	0	3	11,1%
Zdrowie publiczne	1	0	0	1	7,1%
Ogółem	8	5	2	15	4,2%

Tabela 42. Absolwenci studiów drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.

Kierunek studiów	Prowadzę własną działalność gospodarczą	Prowadzę działalność gospodarczą i pracuję najemnie	Prowadzę działalność gospodarczą i studiuje	Ogółem	Procent (z ogółu ankietowanych absolwentów danego kierunku)
Biologia	0	1	0	1	12,5%
Ekonomia	0	1	0	1	2,0%
Filologia angielska	2	0	0	2	20,0%
Fizjoterapia	1	1	0	2	6,5%
Grafika	1	0	0	1	25,0%
Pedagogika	0	2	0	2	2,3%
Politologia	1	0	0	1	16,7%
Prawo	4	0	0	4	7,4%
Rolnictwo	1	1	0	2	12,5%
Socjologia	1	0	0	1	4,5%
Technologia żywności i żywienie człowieka	1	0	0	1	33,3%
Turystyka i rekreacja	0	2	0	2	8,0%
Wychowanie fizyczne	0	1	0	1	5,3%
Ogółem	12	9	0	21	4,4%

Absolwenci zdecydowali się na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej zazwyczaj po zakończeniu studiów, choć prawie 28% prowadziło firmę już w trakcie studiów. W przypadku absolwentów studiów drugiego stopnia, co siódmy rozpoczął działalność gospodarczą jeszcze przed rozpoczęciem studiów drugiego stopnia.

Wykres 9. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na moment założenia firmy.

Podobnie jak w przypadku absolwentów pracujących najemnie, także wśród prowadzących działalność gospodarczą liczne są osoby, których praca zawodowa nie ma żadnego związku z ukończonym kierunkiem studiów. Niemal co trzeci absolwent z badanego rocznika, prowadzi firmę w dziedzinie nie związanej z kierunkiem wykształcenia, choć niewiele mniejszy odsetek deklaruje całkowitą zgodność działalności ze zdobytym wykształceniem. Najliczniejsza grupa absolwentów, tj. 36,1% uważa, że działalność ich firmy ma częściowy związek z ukończonym kierunkiem studiów.

Tabela 43. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.

Stopień w jakim własna działalność gospodarcza jest związana z ukończonym kierunkiem studiów		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Całkowicie	Liczebność	2	8	10
	%	13,3%	38,1%	27,8%
Częściowo	Liczebność	5	8	13
	%	33,3%	38,1%	36,1%
Wcale	Liczebność	7	4	11
	%	46,7%	19,0%	30,6%
Trudno powiedzieć	Liczebność	1	1	2
	%	6,7%	4,8%	5,6%
Ogółem	Liczebność	15	21	36
	%	100,0	100,0	100,0

Zdecydowanie większe dopasowanie branży działalności gospodarczej do zdobytego wykształcenia zaobserwowano wśród absolwentów studiów drugiego stopnia. W przypadku absolwentów studiów pierwszego stopnia blisko połowa zajmuje się dziedzinami nie związanymi z kierunkiem studiów.

Aby zobrazować związek wykształcenia z przedmiotem prowadzonej działalności gospodarczej dokonano zestawienia kierunków ukończonych studiów z branżami, w których działają firmy założone przez absolwentów studiów pierwszego (tabela 44) i drugiego (tabela 45) stopnia.

Tabela 44 Absolwenci studiów pierwszego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.

Branża	Architektura krajobrazu	Ekonomia	Europeistyka	Grafika	Informatyka	Matematyka	Pedagogika	Rolnictwo	Technologia żywności i żywienie człowieka	Turystyka i rekreacja	Ogółem
Bankowość i rozwój		1				1					2
Budownictwo/Geodezja										1	1
Grafika/Fotografia/Kreacja	1										1
IT					1						1
Marketing/Reklama							1				1
Sztuka/Rozrywka/Media				1							1
Motoryzacja									1		1
Przemysł/Produkcja			1							1	2
Sport/Rekreacja										1	1
Sprzedaż/Obsługa klienta								1			1
Usługi											1
Ogółem	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	13

Tabela 45 Absolwenci studiów drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.

Branża	Biologia	Ekonomia	Filologia angielska	Fizjoterapia	Grafika	Politologia	Prawo	Rolnictwo	Sociologia	Technologia żywności i żywienie człowieka	Turystyka i rekreacja	Wychowanie fizyczne	Ogółem
Edukacja/Nauka/Kursy/Szkolenia		1	2			1							5
Grafika/Fotografia/Kreacja					1								1
Human Resources/Kadry									1				1
IT											1		1
Medycyna/Opieka zdrowotna/Zdrowie	1			2									3
Nieruchomości							1						1
Prawo							1						1
Przemysł/Produkcja							1	1					2
Rolnictwo								1					1
Sport/Rekreacja												1	1
Sprzedaż/Obsługa klienta										1			1
Usługi							1				1		3
Ogółem	1	1	2	2	1	1	4	2	1	1	2	1	21

Jako powód założenia własnej firmy najczęściej wskazywano chęć pracy na swoim oraz możliwość realizowania własnych pomysłów. Częściej niż co trzeci absolwent zdecydował się na samozatrudnienie ze względu na trudność ze znalezieniem zatrudnienia u innego pracodawcy. Szczegółowy rozkład odpowiedzi, uwzględniający podział na absolwentów studiów I i II stopnia zawiera tabela nr 46.

Tabela 46. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.

Powód rozpoczęcia działalności gospodarczej	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Chęć pracy na swoim	40,0%	47,6%	44,4%
Możliwość zrealizowania swoich własnych pomysłów	33,3%	47,6%	41,7%
Trudności ze znalezieniem pracy	33,3%	38,1%	36,1%
Chęć pogodzenia życia prywatnego z zawodowym	20,0%	33,3%	27,8%
Możliwość samodzielnego planowania pracy	20,0%	28,6%	25,0%
Była to konieczność	20,0%	28,6%	25,0%
Pozytywne przykłady prowadzenia działalności w rodzinie	13,3%	9,5%	11,1%
Pozytywne przykłady prowadzenia działalności wśród znajomych	6,7%	9,5%	8,3%
Inny powód	13,3%	4,8%	8,3%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

Dokładnie 30, spośród 36 firm założonych przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 zlokalizowanych jest na terenie województwa podkarpackiego. Pozostałe 6 firm działa w innych regionach Polski – po dwie w województwie małopolskim i mazowieckim oraz po jednej w woj. łódzkim i lubelskim. Żaden z absolwentów nie prowadzi działalności gospodarczej poza granicami kraju.

Tabela 47 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według lokalizacji własnej działalności gospodarczej.

Czy firma, którą Pan(i) założył(a) znajduje się na obszarze Podkarpacia?		Płeć		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	13	17	30
	%	86,7%	81,0%	83,3%
Nie	Liczebność	2	4	6
	%	13,3%	19,0%	16,7%
Ogółem	Liczebność	15	21	36
	%	100,0	100,0	100,0

Tabela 48 Inne województwa, w których zlokalizowane są firmy założone przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012.

Lokalizacja	Liczebność
Małopolskie	2
Mazowieckie	2
Lubelskie	1
Łódzkie	1
Ogółem	6

Ze wsparcia finansowego podczas zakładania własnej firmy skorzystała mniej niż 1/3 absolwentów, tj. 11 osób. Korzystający ze wsparcia deklarowali najczęściej otrzymanie wsparcia z Urzędu Pracy (2 osób) oraz z Unii Europejskiej (8 osób). Nikt nie wskazał na korzystanie z kredytów lub pożyczek ani na wsparcie finansowe ze strony rodziny.

Tabela 49. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na korzystanie ze wsparcia finansowego przy zakładaniu firmy.

Czy podczas zakładania firmy korzystał(a) Pan(i) ze wsparcia finansowego?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	4	7	11
	%	26,7%	33,3%	30,6%
Nie	Liczebność	11	14	25
	%	73,3%	66,7%	69,4%
Ogółem	Liczebność	15	21	36
	%	100,0	100,0	100,0

Osoby prowadzące własną działalność gospodarczą zostały poproszone o określenie poziomu dochodów uzyskiwanych z tytułu tej działalności.

Tabela 50. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według poziomu zarobków uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Poziom wynagrodzenia		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Poniżej 1 200 zł netto	Liczebność	2	5	7
	%	13,3%	23,8%	19,4%
Od 1 201 do 1 500 zł netto	Liczebność	0	4	4
	%	0,0%	19,0%	11,1%
Od 1 501 do 1 900 zł netto	Liczebność	2	1	3
	%	13,3%	4,8%	8,3%
Od 1 901 do 2 300 zł netto	Liczebność	0	1	1
	%	0,0%	4,8%	2,8%
Od 2 301 do 2 700 zł netto	Liczebność	1	1	2
	%	6,7%	4,8%	5,6%
Od 2 701 do 3 100 zł netto	Liczebność	1	1	2
	%	6,7%	4,8%	5,6%
Od 3 101 zł netto i więcej	Liczebność	4	3	7
	%	26,7%	14,3%	19,4%
Nie chcę podawać wysokości mojego wynagrodzenia	Liczebność	5	5	10
	%	33,3%	23,8%	27,8%
Ogółem	Liczebność	15	21	36
	%	100,0	100,0	100,0

Aż 10 spośród 36 przedsiębiorców odmówiło udzielenia tego typu informacji, co wynikać może w dużej mierze z trudności w oszacowaniu średniego dochodu w sytuacji posiadania nieregularnych i nierównomiernych dochodów. Absolwenci, którzy zdecydowali się podać wysokość swojego dochodu, najczęściej wskazywali na kategorie skrajne, tj. dochody najniższe (do 1200 zł) oraz najwyższe (tj. powyżej 3100 zł). Zwraca uwagę fakt, iż absolwenci studiów II stopnia uzyskują z prowadzonej działalności gospodarczej znacznie niższe dochody niż absolwenci studiów I stopnia.

5.9 Informacje o absolwentach pozostających bez pracy

Do kategorii osób bezrobotnych zaliczyć można 188 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012, w tym 103 absolwentów studiów I stopnia oraz 85 absolwentów studiów II stopnia.

Poziom bezrobocia jest znacznie wyższy wśród absolwentów studiów pierwszego stopnia i wynosi 29%, choć bezrobocie na poziomie 18% - odnotowane wśród absolwentów studiów drugiego stopnia - również należy uznać za wysokie. Niepokojący jest również fakt, iż częściej niż co czwarty bezrobotny poszukuje zatrudnienia już ponad rok, a w przypadku absolwentów studiów II stopnia ponad 43% nie znalazło pracy w ciągu roku od zakończenia studiów. Szczegółowe dane dotyczące czasu pozostawania bez zatrudnienia przedstawia tabela nr 51.

Tabela 51. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.

Czas pozostawania bez pracy		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Do 1 miesiąca	Liczebność	14	17	31
	%	13,6%	20,0%	16,5%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	44	18	62
	%	42,7%	21,2%	33,0%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	26	7	33
	%	25,2%	8,2%	17,6%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	6	6	12
	%	5,8%	7,1%	6,4%
Więcej niż 1 rok	Liczebność	13	37	50
	%	12,6%	43,5%	26,6%
Ogółem	Liczebność	103	85	188
	%	100,0	100,0	100,0

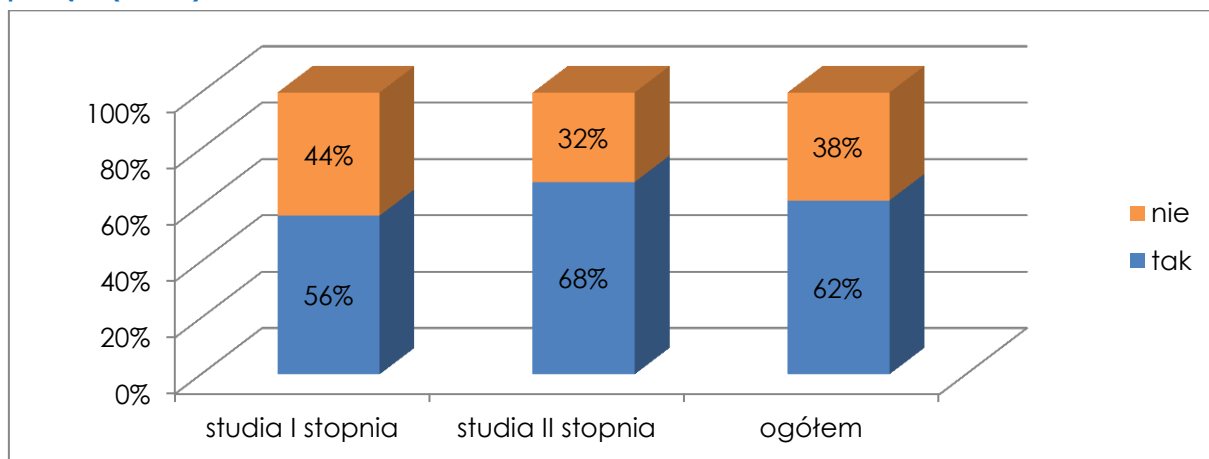
Niemal 80% absolwentów pozostających bez pracy korzysta z przysługującego im prawa do rejestracji w urzędzie pracy i uzyskania statusu osoby bezrobotnej.

Tabela 52. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na rejestrację we właściwym urzędzie pracy.

Czy jest Pan(i) zarejestrowany(a) we właściwym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	81	69	150
	%	78,6%	81,2%	79,8%
Nie	Liczebność	22	16	38
	%	21,4%	18,8%	20,2%
Ogółem	Liczebność	103	85	188
	%	100,0	100,0	100,0

Oprócz wysokiego poziomu bezrobocia oraz długiego czasu pozostawania bez pracy niepokojący jest również fakt, iż 38% bezrobotnych absolwentów z badanego rocznika od czasu zakończenia studiów nie podejmowało jakiejkolwiek pracy.

Wykres 10 Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostających bez zatrudnienia na pytanie „Czy po ukończeniu studiów podejmował(a) Pan(i) pracę?” (N=188)

Osoby bezrobotne, które zadeklarowały, iż po zakończeniu studiów podejmowały pracę najemną zostały poproszone o wskazanie liczby miejsc, w których były zatrudnione od momentu zakończenia studiów: niemal 60% pracowało tylko w jednym miejscu, natomiast 24% osób – w dwóch miejscach. Większą niż dwa miejsca pracy zadeklarowało 18% absolwentów, co świadczy o ich dużej mobilności na rynku pracy.

Tabela 53. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na dotychczasową liczbę miejsc pracy.

W ilu miejscach pracy Pan(i) pracował(a) po ukończeniu studiów?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
W jednym miejscu pracy	Liczebność	35	32	67
	%	60,3%	55,2%	57,8%
W dwóch miejscach pracy	Liczebność	14	14	28
	%	24,1%	24,1%	24,1%
W trzech miejscach pracy	Liczebność	7	10	17
	%	12,1%	17,2%	14,7%
W czterech miejscach pracy i powyżej czterech	Liczebność	2	2	4
	%	3,4%	3,4%	3,4%
Ogółem	Liczebność	58	58	116
	%	100,0	100,0	100,0

Plany założenia w ciągu najbliższego roku własnej działalności gospodarczej posiada zaledwie 5 bezrobotnych absolwentów (tj. 2,7%), a 58,5% jednoznacznie odrzuca tego typu formę aktywności zawodowej. Prawie 39% ankietowanych absolwentów, którzy nie posiadają zatrudnienia, nie potrafiło jednoznacznie ocenić tej kwestii i deklarowało, że nie planuje, ale też nie odrzuca pomysłu rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej.

Tabela 54. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na plany założenia własnej działalności gospodarczej.

Czy w ciągu najbliższego roku zamierza Pan(i) założyć własną działalność gospodarczą?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	3	2	5
	%	2,9%	2,4%	2,7%
Nie	Liczebność	58	52	110
	%	56,3%	61,2%	58,5%
Nie wiem	Liczebność	42	31	73
	%	40,8%	36,5%	38,8%
Ogółem	Liczebność	103	85	188
	%	100,0	100,0	100,0

Co dziesiąty absolwent Uniwersytetu Rzeszowskiego, który w momencie badania pozostawał bez zatrudnienia nie poszukuje aktywnie pracy. Sytuacja taka jest znacznie częstsza wśród absolwentów studiów drugiego stopnia (14,1%) niż pierwszego stopnia (5,8%).

Tabela 55. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na poszukiwanie pracy w momencie realizacji badania.

Czy aktualnie poszukuje Pan(i) pracy?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	97	73	170
	%	94,2%	85,9%	90,4%
Nie	Liczebność	6	12	18
	%	5,8%	14,1%	9,6%
Ogółem	Liczebność	103	85	188
	%	100,0	100,0	100,0

Nie poszukujący pracy absolwenci swoją rezygnację z poszukiwania zatrudnienia uzasadniali przede wszystkim względami rodzinnymi, tj. sprawowaniem opieki nad dzieckiem/dziećmi (6 osób), opieką nad rodzicami (1 osoba) czy ciążą (2 osoby). W przypadku 4 osób rezygnacja z poszukiwania pracy związana jest z utratą przekonania o możliwości jej znalezienia.

Tabela 56. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na powody braku aktywności w poszukiwaniu pracy.

Przyczyna rezygnacji z poszukiwania pracy	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Opiekuję się dziećmi	2	4	6
Z moim wykształceniem trudno jest zdobyć pracę	1	3	4
Jestem w ciąży	1	1	2
Opiekuję się rodzicami	0	1	1
Inny powód	2	3	5
Ogółem	6	12	18

Wśród innych powodów (pytanie otwarte) wskazywano na działania zmierzające ku założeniu własnej działalności gospodarczej (2 osoby), realizację aplikacji adwokackiej (1), naukę języka obcego (1) oraz oczekiwanie na ponowne zatrudnienie w dotychczasowym miejscu pracy (1).

Osoby poszukujące pracy zostały poproszone o udzielenie informacji dotyczących tego, jak często podejmują działania nakierowane na poszukiwanie pracy, jak szybko spodziewają się otrzymać pracę oraz jakie konkretne działania planują podejmować w najbliższym czasie w celu zwiększenia swoich szans na zdobycie zatrudnienia. Zdecydowana większość poszukujących pracy absolwentów deklarowała regularne i częste poszukiwanie zatrudnienia – ponad połowa deklaruje codzienne poszukiwania, a 1/5 poszukiwania kilka razy w tygodniu. Aktywność w poszukiwaniu pracy nie różnicuje istotnie absolwentów studiów I i II stopnia. Warto zwrócić uwagę na niekorzystny fakt, iż ponad 12% osób deklarujących chęć znalezienia pracy nie poszukiwało jej samodzielnie w ciągu miesiąca przed uczestnictwem w badaniu ankietowym.

Tabela 57. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na częstotliwość poszukiwania pracy w ostatnim miesiącu.

Częstotliwość poszukiwania pracy		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Codziennie	Liczebność	54	40	94
	%	52,4%	47,1%	50,0%
Mniej niż trzy razy w tygodniu	Liczebność	21	17	38
	%	20,4%	20,0%	20,2%
Kilka razy w miesiącu	Liczebność	16	13	29
	%	15,5%	15,3%	15,4%
Nie częściej niż raz w miesiącu	Liczebność	2	2	4
	%	1,9%	2,4%	2,1%
W ostatnim miesiącu nie poszukiwałem(am) samodzielnie pracy	Liczebność	10	13	23
	%	9,7%	15,3%	12,2%
Ogółem	Liczebność	103	85	188
	%	100,0	100,0	100,0

Najliczniejsza grupa poszukujących pracy absolwentów spodziewa się, iż znalezienie zatrudnienia zajmie im od 2 do 6 miesięcy (41,5%). Zaskakujący wydaje się fakt, iż niemal co czwarty ankietowany bezrobotny spodziewa się, iż znalezienie odpowiedniego miejsca pracy potrwa ponad rok, a tylko co dziesiąty uważa, iż zdobędzie zatrudnienie w ciągu miesiąca. Absolwenci studiów II stopnia mają nieznacznie bardziej optymistyczne podejście do czasu potrzebnego im na znalezienie zatrudnienia.

Tabela 58 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na oczekiwaną długość poszukiwania pracy.

Oczekiwany czas poszukiwania pracy		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Do 1 miesiąca	Liczebność	6	11	17
	%	5,8%	12,9%	9,0%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	43	35	78
	%	41,7%	41,2%	41,5%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	18	9	27
	%	17,5%	10,6%	14,4%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	10	12	22
	%	9,7%	14,1%	11,7%
Więcej niż 1 rok	Liczebność	26	18	44
	%	25,2%	21,2%	23,4%
Ogółem	Liczebność	103	85	188
	%	100,0	100,0	100,0

Wśród działań nakierowanych na zdobycie zatrudnienia, deklarowanych przez absolwentów poszukujących pracy, najczęściej wymieniano przeglądanie ofert pracy w Internecie (93,1% absolwentów poszukujących pracy), korzystanie z pośrednictwa urzędów pracy (64,9%) oraz osobiste roznoszenie CV do firm i instytucji (62,2%). Szczegółowy rozkład wszystkich deklarowanych sposobów poszukiwania pracy zawiera tabela nr 59. Hierarchia najchętniej wybieranych działań jest zbieżna w przypadku absolwentów studiów I i II stopnia, przy czym wyjątek stanowi przeglądanie ofert pracy w prasie – znacznie popularniejsze wśród absolwentów studiów drugiego stopnia.

Tabela 59. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.

Jakie działania zamierza Pan(i) podjąć w celu znalezienia pracy?	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Przeglądać oferty pracy w Internecie	94,2%	91,8%	93,1%
Korzystać z pośrednictwa pracy w urzędzie pracy	67,0%	62,4%	64,9%
Osobiście roznosić CV do różnych firm	65,0%	58,8%	62,2%
Zwracać się do znajomych z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	56,3%	57,6%	56,9%
Zalogować się na portalach internetowych związanych z poszukiwaniem pracy i udostępnić swoje CV	49,5%	47,1%	48,4%
Przeglądać oferty pracy w prasie	38,8%	52,9%	45,2%
Zwracać się do rodziny z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	42,7%	47,1%	44,7%
Korzystać z usług firm pośredniczących w poszukiwaniu pracy	20,4%	22,4%	21,3%
Inne działania	3,9%	9,4%	6,4%

Procenty nie sumują się do stu ze względu na możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

Wśród innych sposobów poszukiwania zatrudnienia wymieniano staranie o staż absolwencki, zamieszczanie własnych ogłoszeń (CV) na portalach pośrednictwa pracy oraz ubieganie się o środki na własną działalność gospodarczą.

6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA ABSOLWENTÓW STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA Z ROCZNIKA 2011/2012

Poziom uczestnictwa absolwentów w badaniu losów zawodowych

- ✓ W badaniu losów zawodowych absolwentów, realizowanym po ponad roku od zakończenia studiów wzięło udział 835 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012, tj. 12% ogółu absolwentów tego rocznika. W grupie tej znalazło się 356 absolwentów studiów pierwszego stopnia (10% ogółu absolwentów tych studiów) oraz 479 absolwentów studiów drugiego stopnia (15%).
- ✓ Wśród absolwentów objętych badaniem 75% stanowiły osoby, które ukończyły studia stacjonarne, przy czym odsetek absolwentów studiów stacjonarnych jest znacznie wyższy na studiach I stopnia (83%) niż II stopnia (69%).
- ✓ Najwyższy poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów I stopnia osiągnięto w przypadku absolwentów Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego (15%), natomiast wśród absolwentów studiów II stopnia – na Wydziale Biologiczno-Rolniczym (20%) i w Zamiejscowym Instytucie Biotechnologii (20%). Najmniejsze zaangażowanie w badanie losów zawodowych wykazali absolwenci studiów I stopnia z Międzywydziałowego Instytutu Filozofii (brak wypełnień ankiety) oraz absolwenci studiów II stopnia z Wydziału Wychowania Fizycznego (9% ankietowanych).
- ✓ Najliczniejszą grupę wśród uczestników badania stanowili absolwenci kierunku pedagogika, a następnie: ekonomia, fizjoterapia, prawo oraz turystyka i rekreacja. W przypadku niektórych kierunków (szczególnie: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej oraz fizyka) reprezentacja absolwentów jest znikoma i nie daje podstaw do jakichkolwiek uogólnień dotyczących tych kierunków.
- ✓ 5% ankietowanych absolwentów (tj. 42 osoby) mieszkało w momencie realizacji badania poza granicami Polski, głównie w Wielkiej Brytanii i Niemczech. Tylko 2 absolwentów planuje w ciągu najbliższego półrocza powrót na stałe do Polski.
- ✓ 81% absolwentów zamieszkuje na terenie Podkarpacia, 10% na terenie Małopolski, po 3% w województwie lubelskim i mazowieckim. W pozostałych województwach mieszka nie więcej jak 1% absolwentów badanego rocznika.

Status społeczno-zawodowy absolwentów

- ✓ Niemal 2/3 absolwentów podejmuje pracę zarobkową, a kolejne 6,7% realizuje staż absolwencki. Dodatkowo 4,2% absolwentów prowadzi własną działalność gospodarczą, a 9,3% kontynuuje naukę na studiach wyższych. Częściej niż co piąty absolwent to osoba bezrobotna (22,5%).

- ✓ Największy odsetek osób zatrudnionych wśród absolwentów studiów I stopnia odnotowano na kierunku informatyka oraz filologia angielska a największy odsetek bezrobotnych wśród absolwentów kulturoznawstwa, matematyki i ochrony środowiska.
- ✓ W przypadku absolwentów studiów II stopnia zdecydowanie najwyższy poziom zatrudnienia odnotowano wśród absolwentów edukacji techniczno-informatycznej, a następnie pielęgniarstwa i filologii germańskiej. Wysoki poziom bezrobocia odnotowano na kierunku ochrona środowiska.

Kontynuacja nauki na studiach wyższych

- ✓ Ponad połowa absolwentów studiów I stopnia kontynuuje naukę na studiach wyższych, natomiast wśród absolwentów studiów II stopnia na dalsze kształcenie zdecydowało się niespełna 8% ankietowanych.
- ✓ Ponad 41% absolwentów UR kontynuuje kształcenie na innej uczelni. Sytuacja ta dotyczy szczególnie absolwentów studiów II stopnia (57% zmieniło uczelnię), choć nie jest rzadka także wśród absolwentów studiów I stopnia (38% zmieniło uczelnię).
- ✓ Spośród kontynuujących naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim 70% absolwentów zdecydowało się na ten sam kierunek, który ukończyli w 2012 roku.
- ✓ Powodem kontynuacji nauki wskazywanym najczęściej przez absolwentów studiów I stopnia jest chęć zwiększenia szans na znalezienie dobrej pracy oraz chęć podniesienia kwalifikacji. Absolwenci studiów II stopnia wskazywali najczęściej na chęć podniesienia kwalifikacji oraz chęć realizowania pasji i zainteresowań.

Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów

- ✓ W zakresie kompetencji poznawczych najwyżej oceniono wpływ studiów na świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się, w drugiej kolejności na kreatywność. Wpływ studiów na rozwój myślenia analitycznego i syntetycznego oceniono jako znikomy.
- ✓ W zakresie kompetencji osobistych największy odsetek absolwentów dostrzega zdecydowany wpływ ukończonych studiów na samodzielność w wykonywaniu zadań oraz na umiejętność organizacji pracy własnej. Najwięcej osób deklarujących, iż studia nie miały wpływu na ich kompetencje osobiste występuje w przypadku umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz przedsiębiorczości. Wpływ studiów na wszystkie kompetencje osobiste jest oceniany pozytywniej przez absolwentów studiów II stopnia.
- ✓ W zakresie wszystkich kompetencji społecznych dominują poglądy o umiarkowanym wpływie studiów na rozwój kompetencji. Najsilniejszy wpływ zaobserwowano w zakresie umiejętności pracy w zespole, najmniej – umiejętności kierowania pracą innych osób oraz umiejętności

negocjowania. Wpływ studiów na wszystkie kompetencje społeczne jest oceniany pozytywniej przez absolwentów studiów II stopnia.

- ✓ Wpływ studiów na kompetencje specjalistyczno-techniczne został oceniony mało korzystnie, szczególnie w zakresie posługiwania się językiem obcym oraz specjalistycznym oprogramowaniem (ponad połowa absolwentów deklaruowała brak wpływu studiów na rozwój tych kompetencji). Jedynie w przypadku umiejętności obsługi komputera oraz umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce opinie o wpływie studiów na rozwój kompetencji nie były mniej liczne od opinii o braku takiego wpływu.

Zadowolenie z ukończonych studiów

- ✓ Tylko 11% absolwentów studiów I stopnia i 26% absolwentów studiów II stopnia podtrzymuje w sposób zdecydowany swoją decyzję co do wyboru kierunku studiów, jednocześnie 23% absolwentów studiów I stopnia i 14% absolwentów studiów II stopnia zdecydowanie nie wybrałoby tego samego kierunku.
- ✓ Studiowanie na Uniwersytecie Rzeszowskim poleciłoby znajomym ponad 50% absolwentów studiów pierwszego stopnia oraz ponad 64% absolwentów studiów drugiego stopnia.
- ✓ Mniej niż 5% ankietowanych twierdzi, iż po ich kierunku absolwenci nie mają problemu ze znalezieniem pracy, a ponad 1/3 całkowicie nie zgadza się z tym poglądem.
- ✓ Niemal ¼ absolwentów deklaruje zbyt mały nacisk programu studiów na zdobywanie umiejętności praktycznych. Problem ten poruszany był także w dodatkowych wypowiedziach otwartych – deklarowano zbyt małą liczbę zajęć praktycznych, zbyt słabą ich jakość oraz zbyt małą liczbę praktyk zawodowych. Absolwenci widzą potrzebę zwiększenia liczby godzin nauki języków obcych.

Kierunki migracji zawodowej absolwentów

- ✓ Poza województwem podkarpackim pracy poszukiwało 40% absolwentów.
- ✓ Poza granicami Polski pracę zarobkową podejmował po zakończeniu studiów niemal co czwarty absolwent - największy odsetek decydował się na wyjazd do Wielkiej Brytanii (35%) oraz do Niemiec (24%).
- ✓ Co dziesiąty absolwent deklaruje, iż planuje wyjazd za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższego półrocza, a 56% wyklucza taką możliwość.

Podnoszenie kwalifikacji

- ✓ 68% absolwentów zadeklarowało, iż pomimo zakończenia studiów nadal podnosi swoje kwalifikacje, głównie poprzez autodokształcanie oraz uczestnictwo w kursach zawodowych.

Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie

- ✓ Zatrudnienie deklaruje 50% absolwentów studiów pierwszego stopnia oraz 75% absolwentów studiów drugiego stopnia. Dodatkowo 11% absolwentów studiów I stopnia i 4% absolwentów studiów II stopnia odbywa staż zawodowy.
- ✓ Obecnie wykonywana praca jest pierwszą pracą od zakończenia studiów dla połowy pracujących absolwentów.
- ✓ Wśród poszukujących pracy po zakończeniu studiów największy odsetek absolwentów potrzebował na znalezienie zatrudnienia od 2 do 6 miesięcy (36%), choć znaczna grupa, tj. 17% otrzymała pracę w ciągu miesiąca od zakończenia studiów. Absolwenci studiów I stopnia poszukiwali pracy nieznacznie krócej niż absolwenci studiów II stopnia.
- ✓ Niemal 30% absolwentów posiada umowę na czas nieokreślony, a 43% na czas określony. Co dziesiąty absolwent pracuje w oparciu o umowę zlecenia. Umowy o dzieło, na okres próbny, zastępstwo czy praca bez umowy to sytuacje stosunkowo rzadkie – łącznie dotyczą mniej niż 9% absolwentów.
- ✓ W zakresie stabilności zatrudnienia znacznie korzystniejsza jest sytuacja absolwentów studiów drugiego stopnia, którzy dwukrotnie częściej niż absolwenci studiów pierwszego stopnia posiadają umowy na czas nieokreślony, rzadziej natomiast pracują w ramach umowy zlecenia i rzadziej realizują staże.
- ✓ Ponad 26% absolwentów wykonuje pracę najemną, która w żadnym wymiarze nie jest związana z kierunkiem ukończonych studiów. Całkowitą zgodność pracy z ukończonym kierunkiem deklaruje 32% pracujących absolwentów studiów I stopnia i 37% - II stopnia.
- ✓ Niemal ¾ absolwentów wykonuje pracę najemną na obszarze woj. podkarpackiego, wśród innych województw najliczniej reprezentowane są województwa: małopolskie, mazowieckie oraz lubelskie. Łącznie wskazano 13 województw innych niż podkarpackie.
- ✓ Niemal połowa absolwentów pracujących najemnie zarabia nie więcej jak 1500 zł netto miesięczne. Zarówno najniższy poziom zarobków (do 1200 zł) jak i najwyższy (powyżej 3100 zł) deklarowany był przez częściej absolwentów studiów pierwszego stopnia.
- ✓ W grupie absolwentów pracujących najemnie zaledwie 3,7% planuje w ciągu najbliższego roku rozpocząć własną działalność gospodarczą.

Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą

- ✓ 36 absolwentów z badanego rocznika prowadzi działalność gospodarczą, w tym 15 osób to absolwenci studiów pierwszego stopnia, a 21 to absolwenci studiów drugiego stopnia. W grupie tej znajduje się 14 absolwentów, którzy łączą prowadzenie własnej firmy z pracą najemną oraz 2 osoby, które łączą działalność gospodarczą z kontynuowaniem studiów wyższych.

- ✓ Absolwenci decydowali się na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej zazwyczaj po zakończeniu studiów choć 28% prowadziła firmę już w trakcie studiów.
- ✓ Ponad 30% absolwentów prowadzących firmy zajmuje się dziedzinami całkowicie nie związanymi ze swoim wykształceniem, a zaledwie 28% deklaruje pełny związek prowadzonej działalności z ukończonym kierunkiem studiów.
- ✓ Ponad 83% firm założonych przez absolwentów mieści się na terenie województwa podkarpackiego. Pozostałe 6 firm działa w innych regionach Polski – po dwie w woj. małopolskim i mazowieckim oraz po jednej w woj. łódzkim i lubelskim.
- ✓ Absolwenci, deklarując poziom dochodów z działalności gospodarczej najczęściej wskazywali kategorie skrajne, tj. dochody najniższe (do 1200 zł) oraz najwyższe (tj. powyżej 3100 zł). Absolwenci studiów II stopnia uzyskują z prowadzonej działalności gospodarczej znacznie niższe dochody niż absolwenci studiów I stopnia.

Informacje o absolwentach pozostających bez zatrudnienia

- ✓ Do kategorii osób bezrobotnych zaliczyć można 188 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012, w tym 103 absolwentów studiów I stopnia oraz 85 absolwentów studiów II stopnia.
- ✓ Poziom bezrobocie jest znacznie wyższy wśród absolwentów studiów I stopnia i wynosi 29%, choć wśród absolwentów studiów II stopnia również jest wysokie i wynosi 18%.
- ✓ Częściej niż co czwarty bezrobotny poszukuje zatrudnienia już ponad rok, a w przypadku absolwentów studiów II stopnia sytuacja ta dotyczy ponad 43% bezrobotnych.
- ✓ 38% bezrobotnych nie podejmowała żadnej pracy najmniej od momentu ukończenia studiów.
- ✓ Plany założenia w ciągu najbliższego roku własnej działalności gospodarczej posiada zaledwie 5 bezrobotnych absolwentów (tj. 2,7%), a 58% odrzuca tego typu formę aktywności zawodowej.
- ✓ Niemal co dziesiąty bezrobotny nie poszukuje aktywnie pracy – głównie ze względów rodzinnych (opieka nad dziećmi, rodzicami, ciąża) lub ze względu na przekonanie o bezskuteczności podejmowania takich działań.
- ✓ Wśród działań nakierowanych na zdobycie zatrudnienia, najczęściej wymieniano przeglądanie ofert pracy w Internecie (93% bezrobotnych), korzystanie z pośrednictwa urzędów pracy (65%) oraz osobiste roznoszenie CV do firm i instytucji (62%).
- ✓ Najliczniejsza grupa poszukujących pracy absolwentów spodziewa się, iż znalezienie zatrudnienia zajmie im od 2 do 6 miesięcy (41,5%). Niemal co czwarty ankietowany bezrobotny spodziewa się, iż znalezienie odpowiedniego miejsca pracy zajmie mu ponad rok.

7. ANEKS

Spis tabel

Tabela 1.	Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2011/2012 oraz uczestnicy II etapu badania losów zawodowych - w podziale na wydziały i typ studiów.	12
Tabela 2.	Poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z rocznika 2011/2012 - w podziale na wydziały.	13
Tabela 3.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na kryterium wieku.	14
Tabela 4.	Wydział, na którym studiowali objęci badaniem absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia.	15
Tabela 5.	Kierunek studiów ukończony przez objętych badaniem absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (kolejność kierunków alfabetyczna).	16
Tabela 6.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na zamieszkiwane województwo.	17
Tabela 7.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.....	18
Tabela 8.	Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na status społeczno-zawodowy.	20
Tabela 9	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na kontynuację nauki.	24
Tabela 10	Absolwenci studiów I i II stopnia według miejsca kontynuacji nauki.	24
Tabela 11	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według rodzaju kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.	25
Tabela 12	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.....	25
Tabela 13	Nowy kierunek studiów podejmowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.	26
Tabela 14.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na przyczyny kontynuowania studiów.....	27
Tabela 15	Rozkład odpowiedzi absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia na pytanie: „Co skłoniło Pana(ią) do wyboru ukończonego w 2012 roku kierunku studiów na UR?”.	27
Tabela 16.	Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w%).	28
Tabela 17.	Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %).	29
Tabela 18.	Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %).	30
Tabela 19.	Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %).	31
Tabela 20.	Ocena kształcenia na ukończonym kierunku i na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia, po roku od zakończenia studiów.....	32

Tabela 21.	Braki w programie studiów w opinii absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.	33
Tabela 22	Inne braki w programie studiów zgłaszane przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.	34
Tabela 23.	Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.	34
Tabela 24	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na podejmowanie pracy poza granicami kraju.	35
Tabela 25	Kraje, do których absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia wyjeżdżali w celach zarobkowych.	35
Tabela 26	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę.	36
Tabela 27.	Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.	37
Tabela 28.	Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.	37
Tabela 29.	Absolwenci studiów pierwszego stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj pracy najemnej oraz ukończony kierunek studiów.	39
Tabela 30.	Absolwenci studiów drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj pracy najemnej oraz ukończony kierunek studiów.	40
Tabela 31.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.	41
Tabela 32	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.	42
Tabela 33.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.	43
Tabela 34.	Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z wykonywaną przez nich pracą.	44
Tabela 35	Absolwenci studiów I i II stopnia według lokalizacji firmy, w której są zatrudnieni.	44
Tabela 36	Województwo inne niż podkarpackie, w którym zlokalizowana jest firma zatrudniająca absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012.	45
Tabela 37.	Absolwenci studiów pierwszego stopnia pracujący najemnie ze względu na branże, w których są zatrudnieni oraz ukończony kierunek studiów.	46
Tabela 38.	Absolwenci studiów drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na branże, w których są zatrudnieni oraz ukończony kierunek studiów.	48
Tabela 39.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki.	50
Tabela 40.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na plany założenia działalności gospodarczej.	51
Tabela 41.	Absolwenci studiów pierwszego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.	52

Tabela 42.	Absolwenci studiów drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.	52
Tabela 43.	Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.	53
Tabela 44	Absolwenci studiów pierwszego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.	54
Tabela 45	Absolwenci studiów drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.	55
Tabela 46.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.	56
Tabela 47	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według lokalizacji własnej działalności gospodarczej.	56
Tabela 48	Inne województwa, w których zlokalizowane są firmy założone przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012.	56
Tabela 49.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na korzystanie ze wsparcia finansowego przy zakładaniu firmy.	57
Tabela 50.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według poziomu zarobków uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.	57
Tabela 51.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.	58
Tabela 52.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na rejestrację we właściwym urzędzie pracy.	59
Tabela 53.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na dotychczasową liczbę miejsc pracy.	60
Tabela 54.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na plany założenia własnej działalności gospodarczej.	60
Tabela 55.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na poszukiwanie pracy w momencie realizacji badania.	61
Tabela 56.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na powody braku aktywności w poszukiwaniu pracy.	61
Tabela 57.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na częstotliwość poszukiwania pracy w ostatnim miesiącu.	62
Tabela 58	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na oczekiwaną długość poszukiwania pracy.	62
Tabela 59.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.	63

Spis wykresów

Wykres 1.	Etapy procesu badawczego.....	10
Wykres 2.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na kryterium płci.....	14
Wykres 3	Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na kryterium formy studiów.....	15
Wykres 4	Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na miejsce zamieszkania.....	17
Wykres 5	Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia na pytanie: „Czy w perspektywie najbliższych 6 miesięcy planuje Pan(i) przyjazd do Polski na stałe?”	19
Wykres 6	Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy.	22
Wykres 7.	Absolwenci studiów drugiego stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy.	23
Wykres 8	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na zajmowane stanowisko.	42
Wykres 9.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na moment założenia firmy.	53
Wykres 10	Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostających bez zatrudnienia na pytanie „Czy po ukończeniu studiów podejmował(a) Pan(i) pracę?”	59